

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»

Серія «Навчально-методичні посібники»

Г. Л. Карпенко, Н. О. Коваль, О. Є. Панфілова

МИТНЕ ПРАВО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Навчально-методичний посібник

Освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти
ступеня бакалавра
в Національному університеті «Одеська юридична академія»
галузі знань – 08 «Право», 29 «Міжнародні відносини»
спеціальності – 081 «Право», 293 «Міжнародне право»

Одеса
Фенікс
2020

УДК 341.174:339.543.2(4-672ЄС)

К 26

Автори:

Карпенко Ганна Леонідівна – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри морського та митного права НУ «Одеська юридична академія»;

Коваль Наталя Олексіївна – кандидат юридичних наук, доцент кафедри морського та митного права НУ «Одеська юридична академія»;

Панфілова Ольга Євгенівна – кандидат юридичних наук, помічник нотаріуса

Рекомендовано до друку навчально-методичною радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(Протокол № 4 від 2 липня 2020 року)

Рецензенти:

Приймаченко Дмитро Володимирович – доктор юридичних наук, професор, проректор з наукової роботи Університету митної справи та фінансів;

Додін Євген Васильович – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри морського та митного права НУ «Одеська юридична академія»

Карпенко Г. Л., Коваль Н. О., Панфілова О. Є.

К 26 Митне право ЄС: навчально-методичний посібник; освітні програми підготовки бакалаврів в НУ «ОЮА», галузі знань – 08 «Право», 29 «Міжнародні відносини», спеціальності – 081 «Право», 293 «Міжнародне право» / Г. Л. Карпенко, Н. О. Коваль, О. Є. Панфілова. – Одеса: Фенікс, 2020. – 118 с.

ISBN 978-966-928-704-5

УДК 341.174:339.543.2(4-672ЄС)

ISBN 978-966-928-704-5

© Г. Л. Карпенко, Н. О. Коваль,
О. Є. Панфілова, 2020

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	4
НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ.....	7
ДОДАТКИ. БАНК ТЕСТІВ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА ТЕМАМИ ЛЕКЦІЙ.....	50
ГЛОСАРІЙ МИТНИХ ТЕРМІНІВ	58
ПЛАНІ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	61
МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ (РЕКОМЕНДАЦІЇ) ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ПРОВОДЯТЬ СЕМІНАРСЬКІ / ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	78
ДОДАТКИ. БАНК ТЕСТІВ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ЗА ТЕМАМИ	80
ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	89
ДОДАТКИ. БАНК ТЕСТІВ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ЗА ТЕМАМИ	98
ПИТАННЯ, ЗАДАЧІ, ЗАВДАННЯ АБО КЕЙСИ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ І ВМІНЬ СТУДЕНТІВ (ДЛЯ ДЕННОЇ ТА ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ)	108
ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНОЇ ДОВІДКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКОЇ ДОЗВОЛЯЄТЬСЯ ПІД ЧАС ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ.....	113
ПИТАННЯ ДЛЯ ПІСЛЯТЕСТАЦІЙНОГО МОНІТОРИНГУ НАБУТИХ ЗНАНЬ І ВМІНЬ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (ДЛЯ ДЕННОЇ ТА ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ)	114

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

На сучасному етапі розвитку міжнародних торговельних відносин Європейський Союз відіграє важливу роль і є ключовим суб'єктом на світовому ринку. Крім того, тісна співпраця України і ЄС обумовлює необхідність досконального вивчення не лише зовнішньоторговельної діяльності, а й усієї системи митного регулювання Європейського Співтовариства для пошуку найбільш ефективних шляхів забезпечення сумісності українського законодавства практики його застосування з європейськими нормами і принципами. Нарешті, важливим напрямком зовнішньополітичної діяльності є підписання у 2014 році Угоди про асоціацію між Україною та Євросоюзом. У ході опанування даної дисципліни студенти мають змогу ознайомитися з організаційно-правовими основами європейської митної політики, отримують знання про митне законодавство ЄС, опановують особливості митного регулювання зовнішньоторговельних операцій з державами Європейського Союзу, які є важливими партнерами України.

Мета вивчення дисципліни «Митне право ЄС» полягає у наданні уявлення та формуванні системи знань про митне законодавство ЄС, набутті навичок використання знань норм митного законодавства ЄС для пошуку шляхів та можливостей удосконалення митного законодавства України та міжнародно-правової бази зовнішньоекономічної співпраці України з ЄС.

Завдання вивчення дисципліни «Митне право ЄС» полягає у набутті студентами:

- знань міжнародного законодавства та угод у сфері митного права, методів правового регулювання міжнародної митної діяльності з набуттям такого рівня їх сформованості, щоб отримати змогу орієнтуватися та застосовувати їх до практичних ситуацій;
- вмінь виявляти у численних суспільних відносинах ті, що належать до предмета регулювання митного права ЄС, визначати суб'єктів, об'єкт та зміст таких правовідносин; аналізувати і син-

тезувати досягнення науки міжнародного права, зокрема митного права;

– навичок застосування сучасних інформаційних технологій та інформаційних ресурсів з міжнародного, зокрема митного, права для розв’язання практичних задач; роз’яснення матеріально-правових та процесуальних особливостей розгляду міжнародними судовими інституціями окремих категорій справ, що виникають з митної діяльності країн-учасниць ЄС; розв’язання практичних задач зі сприяння реалізації та захисту прав та законних інтересів фізичних і юридичних осіб.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекційні заняття	Практичні заняття	Всього ауд. год	Курсові роботи	Контрольні роботи	Самостійна робота	Всього годин	Кількість кредитів ЄCTS	Екзамен	Залік
очна	1	1	22	22	44	-	-	46	90	3,0	+	-
заочна	1	2	8	2	10	-	-	80	90	3,0	+	-

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Тема	Лекційні заняття (год.)		Практичні заняття (год.)		Самостійна робота (год.)	
		д	з	д	з	д	з
1	Історія формування митних відносин на території Європи	2	-	2	-	6	10
2	Поняття та основи митної політики ЄС	2	2	2	-	4	10
3	Система джерел митного прав ЄС	2	-	2	-	6	10
4	Митне право ЄС і міжнародне право. ЄС як суб'єкт міжнародних митних відносин.	4	2	2	2	6	10
5	Митні платежі ЄС	4	2	6	-	6	10
6	Правила походження та митна вартість товарів	4	2	4	-	6	10
7	Особливості митних операцій в ЄС	2	2	2	-	6	10
8	Співробітництво ЄС та СОТ	2	-	2		6	10
	Всього	22	10	22	2	46	80

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ

ЛЕКЦІЇ

Лекція № 1

Тема

Історія формування митних відносин на території Європи
(для денної та заочної форми навчання)

План

1. Перші теорії міжнародної торгівлі.
2. Етапи розвитку режими найбільшого сприяння то роль країн Європи у формуванні міжнародної митної політики.
3. Митне право ЄС: проблеми і специфіка розвитку.
4. Історія створення митного союзу в Європейському Союзі.
5. Функції та форми митної політики ЄС.

Основний зміст

1. Перші теорії міжнародної торгівлі.

Серед перших наукових концепцій митної політики слід розглянути меркантилізм – перший напрям розвитку класичної політичної економії. Меркантилісти першими широко і досить тривалий час вивчали проблеми міжнародної торгівлі. Батьківщиною меркантилізму вважають Англію. Меркантилізм тісно пов'язаний з результатами Великих географічних відкриттів, що зумовили первісне накопичення капіталу. Меркантилізм ніколи не був теорією, в якій були б свої вчителі і учні. У реальній дійсності меркантилізм був сукупністю точок зору широкої громадськості фахівців, які часто не знали про існування один одного. Концепцію меркантилізму створювали не професійні науковці, а діючі практики-купці, промисловці, банкіри, працівники зовнішньо-

торговельних компаній. Вони мало теоретизували, зосереджуючи свою увагу на конкретних економічних аспектах. Загальної теорії меркантилізму не було ніколи.

Меркантилізм поділяють на ранній і пізній. Ранній меркантилізм виник ще до епохи Великих географічних відкриттів і був актуальним до середини XVI ст. Тоді торговельні зв'язки між країнами мали епізодичний характер. З метою досягнення позитивного сальдо у зовнішній торгівлі ранні меркантилісти вважали за доцільне наступне: встановлювати максимально високі ціни на товари, що експортуються; якомога більше обмежувати імпорт товарів; не допускати вивезення з країни золота і срібла. Пізній меркантилізм охоплює другу половину XVI – першу половину XVII ст. Його відлуння зустрічалися і в XVIII ст. Пізні меркантилісти протиставили теорії грошового балансу ранніх меркантилістів теорію торгового балансу. З метою досягнення активного торгового балансу пізні меркантилісти рекомендували: захоплювати зовнішні ринки завдяки дешевим товарам; перепродувати товари одних країн до інших; допускати обмежений імпорт товарів (крім предметів розкоші); вивозити золото і срібло для здійснення вигідних торговельних операцій.

2. Етапи розвитку режиму найбільшого сприяння та роль країн Європи у формуванні міжнародної митної політики.

Одним з найважливіших інститутів міжнародного митного права, щовплинув на формування структури міжнародно-правових зобов'язань держав щодо застосування заходів тарифного та нетарифного регулювання є режим найбільшого сприяння. Причому на теперішній час загальний режим найбільшого сприяння, встановлений нормами ст. I ГАТТ, є основою усієї системи багатосторонніх торгових відносин, що сформувалася сьогодні в рамках Світової організації торгівлі, і є невід'ємним елементом забезпечення виконання поступок і зобов'язань членів цієї організації. Все це обумовлює велику актуальність вивчення питань, пов'язаних з генезисом режиму найбільшого сприяння та його основними функціями і завданнями.

У загальному вигляді режим найбільшого сприяння є видом зовнішньоторговельного режиму та передбачає певні пільги і переваги у порівнянні з загальними правилами, які регулюють імпорт та експорт. За час свого існування режим найбільшого сприяння зазнав цілий ряд трансформацій, які стосувалися і обсягу та характеру пільг, і юридичної конструкції. Логічним завершенням процесу формування сучасного типу режиму найбільшого сприяння стало підписання Генеральної угоди з тарифів і торгівлі 1947 року. Встановлення норми щодо загального безумовного режиму найбільшого сприяння у ст. I ГАТТ-47 стало запорукою лібералізації торгівлі та створення сучасної багатосторонньої торговельної системи, яка спрямована на максимальну відкритість ринків країн і усунення дискримінації між товарами походженням з різних країн.

3. Митне право ЄС: проблеми і специфіка розвитку.

Говорячи про митне право ЄС, необхідно у першу чергу звернути увагу на те, що мова йде не про галузь внутрішньодержавного (національного) права і не про просту суму правових норм митних законодавств усіх держав, що входять до ЄС, а про правові норми, які є складовою частиною принципово інший, особливої правової системи, не відомої раніше, – правової системи інтеграційного об'єднання держав, яка має наднаціональний характер і все ще перебуває на стадії формування і є схильною до постійних змін.

Однак не усе коло митних правовідносин охоплене правовою регламентацією на рівні ЄС – деякі види цих правовідносин як і раніше регулюються національним законодавством держав-членів. До компетенції держав-членів ЄС відносять такі митні правовідносини, що не охоплюються правовими нормами європейського митного права:

1) пов'язані з ввезенням на територію держави-члена ЄС та вивезенням з її території, а також транзитом: зброї та боєприпасів, товарів військового призначення, культурних цінностей, медикаментів, неядерних відходів промислового виробництва;

2) пов'язані з встановленням і порядком справляння різних спеціалізованих зборів і автомобільних, портових, аеропортових та інших зборів, заснованих, наприклад, на технічних характеристиках

автомобільних, водних і повітряний транспортних засобів, а не на властивостях товарів;

3) пов'язані з порядком організації системи митних органів кожної держави-члена ЄС, визначення їх завдань, функцій, повноважень посадових осіб митних органів;

4) пов'язані з встановленням заходів відповідальності та порядку притягнення до неї за порушення митних правил, а також порядок розгляду митних спорів.

4. Історія створення митного союзу в Європейському Союзі.

Організаційне будівництво сучасного Європейського союзу почалося зі створення Європейського об'єднання вугілля і сталі в 1951 році. Торгівля цими видами сировини, а також залізним ломом і рудою між Німеччиною, Францією, Італією, Бельгією, Нідерландами і Люксембургом була звільнена від мит, зборів і кількісних обмежень які мали рівнозначний ефект.

З 1959 р такий самий режим повного сприяння було створено в рамках Договору Євратом для продукції атомної промисловості. Згодом вільна торгівля привела до формату глибшої інтеграції. Передбачався перехідний період, упродовж якого країни-учасниці повинні були скасувати рівнозначні мита, забезпечивши вільний перетік товарів, послуг, капіталів і робочої сили, та сформувані механізми співпраці.

Тривалість перехідного етапу була значною і становила 12 років: з 1 січня 1958 по 31 грудня 1969 р. Митний союз з'явився на півтора роки раніше – 1 липня 1968 р., коли Німеччина, Франція, Італія, Бельгія, Нідерланди та Люксембург запровадили єдиний імпорتنний тариф для товарів з третіх країн. Цей успіх пояснюється тим, що вільний митний простір став на завершеному етапі необхідним інструментом посилення подальшої інтеграції, воно було однією з фаз більш глобального процесу, а не організовувалося з якоюсь абстрактною метою. При цьому усунення мит і кількісних бар'єрів, механізм узгодження інтересів учасників, оцінка можливих ризиків і негативних та позитивних наслідків були упродовж 15 років випробувані на практиці на окремих групах

товарів. І результат був визначений – Митний союз, безсумнівно, є перевагою для всіх країн в їх взаємній міжнародній торгівлі.

5. Функції та форми митної політики ЄС.

Основними історичними формами митної політики є політика державного протекціонізму і політика вільної торгівлі (лібералізація). Зміст протекціоністської політики полягає у створенні умов для розвитку національної економіки шляхом штучного обмеження конкуренції зі сторони інших держав і допомоги національним виробникам в освоєнні зарубіжних ринків збуту з використанням зовнішньополітичні позиції держави та державної підтримки експорту. Політика протекціонізму передбачає завищені ставки ввізного мита, застосування нетарифних, адміністративно-правових обмежень або повної заборони щодо імпорту певних видів товарів, державне субсидування, кредитування, надання податкових пільг національним виробникам-експортерам.

Політика вільної торгівлі у своєму ідеальному варіанті ґрунтується на 4 базових свободах: вільний рух товарів, послуг, капіталів і людей, зокрема передбачає створення рівних умов для національних і іноземних товарів, зменшення ставок імпортного мита та ліквідації нетарифних обмежень. Ідеї вільної торгівлі (Free Trade) почали втілюватися у життя приблизно з середини XIX ст., коли у результаті промислової революції і зростання потенціалу буржуазії почався перехід від політики протекціонізму до політики вільної торгівлі.

Піонером у цьому знову виступила Велика Британія як найбільш індустріально розвинена країна тодішнього світу, яка, крім того, через своє географічне положення, існування колоніальної імперії і статусу «володарки морів» значну частину національного доходу отримувала саме від зовнішньоекономічних відносин. Після цього до проведення подібної політики перейшли і більшість європейських держав, з того ж періоду почалася інтенсивна міжнародна співпраця у митній сфері, у міжнародно-правовій практиці з'явилися поняття принципу найбільшого сприяння, конвенційних тарифів, митних конвенцій тощо.

Контрольні запитання для перевірки досягнення результатів навчання

1. Назвіть представників раннього і пізнього меркантилізму.
2. Яка форма митної політики практикує широке використання нетарифних методів регулювання?
3. У чому полягає особливість формування митного права ЄС як галузі?

Лекція № 2

Тема

Поняття та основи митної політики ЄС (для денної форми навчання)

План

1. Поняття, зміст та сутність митного права ЄС.
2. Система та суб'єкти митного права ЄС.
3. Поняття митного союзу ЄС.
4. Митний кордон та митна територія ЄС.

Основний зміст

1. Поняття, зміст та сутність митного права ЄС.

Митне право є однією з найдавніших галузей права ЄС, оскільки саме економічне об'єднання через створення митного союзу, спочатку для декількох видів товарів, а згодом і загальною основою європейських інтеграційних процесів. Розглядаючи генезис митного права ЄС, необхідно назвати міжнародні переговорні процеси кінця 40-х рр. минулого століття, результати яких багато у чому визначили зміст та принципи формування митних відносин у рамках ЄС. Один з них – це процес створення багатосторонньої торгівельної системи, що існує на сьогодні у рамках Світової організації торгівлі (СОТ). Західноєвропейські країни були активними учасниками усіх етапів створення цієї системи, включаючи тарифні переговори 1945 р., Гаванську конференцію 1947 р., наступні раунди багатосторонніх переговорів у межах Генеральної угоди з тарифів і торгівлі (ГАТТ) тощо.

Підписання ГАТТ у 1947 р. фактично визначило більшість сучасних міжнародно-правових стандартів митного регулювання міжнародної торгівлі, а її положення стали невід'ємною частиною митного законодавства ЄС. Прийняті за результати переговорів в рамках ГАТТ/СОТ тарифні поступки є основою при формуванні ставок Єдиного митного тарифу ЄС. На сьогоднішній день норми угод СОТ мають пряму дію або є тісно інтегрованими у вторинне право ЄС.

2. Система та суб'єкти митного права ЄС.

Систему митного права складають Загальна, Спеціальна та Особлива частини.

До Загальної частини належать положення, що мають загальне значення для галузі митного законодавства. Вони розкривають предмет і метод права, його принципи, джерела, правовий статус суб'єктів митних правовідносин, характеристику об'єктів митно-правового регулювання, зміст митної служби.

Особлива частина присвячена правовим основам переміщення товарів і транспортних засобів через митний кордон ЄС, диференціації митних режимів, здійснення митного оформлення, класифікації митних платежів, формам митного контролю, а також матеріально-правовим та процесуальним правилам юридичної відповідальності у сфері митної справи. Групи правових норм, що регулюють ці різновиди суспільних відносин, виступають в якості інститутів митного права (інститут митного оформлення, інститут митних платежів, інститут митного контролю тощо). Комплексність галузі митного законодавства відбивається і на характеристиці його інститутів.

Суб'єктами митного права ЄС виступають фізичні і юридичні особи, інститути та органи Співтовариства, держави-члени та їх митні органи. При цьому, деякі із зазначених категорій суб'єктів у митному праві ЄС мають певні особливості. У ряді випадків митне законодавство ЄС виділяє специфічні категорії осіб, які мають особливий статус у митних правовідносинах –декларанти, митні брокери тощо.

3. Поняття митного союзу ЄС.

Стаття 23 Договору про ЄЕС свідчить, що основою Співтовариства є митний союз, який охоплює всю торгівлю товарами та передбачає заборону імпорتنих і експортних митних зборів, кількісних обмежень і будь-яких рівнозначних заходів у торговельних відносинах між державами-членами, а також встановлення загального митного тарифу в їх відносинах з третіми країнами. Умови митного союзу поширюються на товари, що походять з країн Співтовариства, а також на товари, ввезені з третіх країн і випущені у вільний обіг у країнах Співтовариства. При цьому, Договір не дає визначення митного союзу. У зв'язку з цим видається цікавим визначення митного союзу, що міститься у Генеральній угоді по тарифам і торгівлі (ст. XXIV): заміна декількох митних територій однією митною територією так, щоб: 1) мита та інші обмежувальні заходи регулювання торгівлі (за винятком деяких необхідних обмежень) були б відмінені відносно практично усієї торгівлі між територіями, що утворюють союз, або, принаймні, відносно практично всієї торгівлі товарами, що походять з цих територій; і 2) з деякими уточненнями, по суті одні й ті ж мита та інші заходи з регулювання торгівлі застосовувалися б кожним з членів союзу що до торгівлі з територіями, які не входять у союз. По суті, положення Договору про ЄЕС формулюють митний союз у повній відповідності до умов ГАТТ. Договір проголошує наступні принципи митного союзу ЄС: 1) усунення митних зборів і рівнозначних зборів між державами-членами; 2) усунення кількісних обмежень і рівнозначних заходів у взаємній торгівлі держав-членів; 3) прийняття певних умов у сфері непрямого оподаткування, що впливає на товарообіг усередині ЄС; 4) прийняття загального зовнішнього тарифу.

4. Митний кордон та митна територія ЄС.

Територіальні межі дії норм і правил митного союзу ЄС обмежені митною територією ЄС. Для визначення поняття «митна територія» необхідно звернутися до Генеральної угоди по тарифам і торгівлі, ст. XXIV якої приводить наступну дефініцію: це будь-яка територія, на якій діють свої тарифи та інші торгові правила

для основної частини торгового обороту даної території з іншими територіями. Як визначення для поняття митна територія ЄС можна запропонувати наступне: обумовлена нормативно-правовими актами ЄС сукупність територій (регіонів) держав-членів, на якій діють норми і правила митного союзу. Зовнішній периметр митної території ЄС іменується митним кордоном.

Митна територія ЄС включає: 1) сухопутну територію, склад якої визначений в ст. 3 Митного кодексу ЄС. Слід мати на увазі, що деякі регіони усередині державних кордонів держав-членів ЄС виключені зі складу митної території ЄС. Так, до складу митної території ЄС не входять данські Фарерські острови та острів Гренландія, іспанські території в Африці Сеута і Мелілья, німецький анклав на швейцарській території Бюсінген і острів Хельголанд. Не є територією митного союзу французькі заморські території і територіальні колективи з особливим статусом, але, як частина території Франції, до складу митної території ЄС входить князівство Монако. З митної території Італії вилучаються муніципалітети Лівіньо і Кампіоне д'Іта та італійські територіальні води озера Лугано, але включається територія республіки Сан-Маріно. Статус приєднаних до митної території ЄС територій держав, що не є членами ЄС, регулюється спеціальними міжнародними договорами: Паризька конвенція по митному регулюванню відносно Монако 1963 р. і Конвенція відносно Сан-Маріно 1939р. ;2) територіальні води і повітряний простір – відповідно до міжнародних конвенцій (Конвенція ООН з морського права 1982 р.) і національного права держав-членів.

Контрольні запитання для перевірки досягнення результатів навчання

1. В якому нормативно-правовому акті закріплено визначення поняття «митна територія ЄС»?
2. Які інститути митного права ЄС належать до особливої частини системи?
3. Чи існує різниця між поняттями «суб'єкти митного права ЄС» і «суб'єкти митних правовідносин ЄС»?

Лекція № 3

Тема

Система джерел митного права ЄС (для денної та заочної форми навчання)

План

1. Поняття джерел митного права.
2. Основні джерела митного права ЄС.
3. Рішення Суду Європейських співтовариств та міжнародні договори Співтовариств і держав-членів.
4. Єдиний (Модернізований) митний кодекс ЄС – перехід на наднаціональну єдину митну систему.
5. Принципи як джерела митного права ЄС.

Основний зміст

1. Поняття джерел митного права.

Правова система ЄС має власну внутрішню систему, будову, подібну до системи права у галузевих межах. Водночас складові системи права ЄС далеко не завжди співпадають як за назвою, так і за змістом із традиційними правовими галузями, підгалузями, інститутами та підінститутами, причому тут превалює предметний критерій (наприклад, «право внутрішнього ринку», «конкурентне право», «аграрне право» тощо). До ідентифікуючих системно-структурних ознак права ЄС належать також його специфічні джерела, поділ їх на джерела «первинного» та «вторинного» права, виділення як джерел правових принципів, деякі з яких не відображені у нормативному вигляді, а існують як правила, підходи, вироблені практикою Суду ЄС та остаточно сформульовані доктриною (наприклад, принцип верховенства права ЄС). Саме специфіка суб'єктів формування права ЄС (органи ЄС та держави-члени) обумовлює специфіку джерел митного права ЄС. Джерела права ЄС, на відміну від внутрішнього права держав-членів, не складають сталої системи, здатної, з одного боку, об'єднати всі джерела в єдине ціле, а з іншого – встановити критерій для їх розподілу на відносно самостійні компоненти. Форми фіксації норм права Євросоюзу виступають визначальним чинником розвитку

європейського інтеграційного об'єднання та мають характерні особливості, акумулюючи у собі елементи джерел міжнародного та внутрішнього права.

2. Основні джерела митного права ЄС.

Система джерел митного права ЄС включає: засновницькі договори Співтовариств і Союзу; нормативно-правові акти інститутів ЄС; судові рішення; міжнародні договори Співтовариства і держав-учасниць. Засновницькі договори. Акти даної групи мають вищу юридичну силу у системі джерел права ЄС взагалі і митного права ЄС зокрема. Саме акти первинного права заклали основи митного союзу, визначили умови реалізації принципу свободи переміщення товарів і єдиної зовнішньоторговельної політики ЄС. Нормативно-правові акти інститутів Європейського Союзу. Можна виділити наступні сфери застосування актів, виданих інститутами ЄС у сфері митного регулювання: 1) митні правила і митний тариф; 2) торговельна політика; 3) сільськогосподарська політика; 4) заходи з охорони здоров'я і безпеки людей, охорони тварин і рослин; 5) охорона прав споживачів; 6) захист промислової та комерційної власності; 7) оподаткування імпорту та експорту. Серед актів вторинного права найбільше значення для формування митного права ЄС мають регламенти – акти, що мають загальний характер, обов'язкові у повному об'ємі і що безпосередньо діють у державах-членах. Властивості регламенту дозволяють використовувати цю форму вираження права ЄС для закріплення основоположних питань діяльності Співтовариства у цілому і митного союзу зокрема. Так, до найважливіших актів європейського права належить Регламент Ради № 2913/92, що вводить у дію Митний кодекс Співтовариства. У формі регламентів реалізується Загальний митний тариф ЄС.

3. Рішення Суду Європейських співтовариств та міжнародні договори Співтовариств і держав-членів.

Особливою групою джерел митного права ЄС є численні рішення Суду ЄС і Суду першої інстанції у сфері митного регулювання. Судові рішення, окрім правозастосовної функції, відіграють ще

й важливу роль у тлумаченні, деталізації та заповненні прогалин засновницьких договорів і актів вторинного права ЄС. Ряд рішень Суду з питань митних правовідносин набули помітного значення у процесі закріплення наднаціонального характеру європейського права (наприклад, справа Ван Генд). Досить часто рішення Суду у сфері митного союзу стають основою подальших нормативно-правових актів Співтовариства.

Стаття 300 Договору про ЄЕС встановлює, що міжнародні угоди, укладені з дотриманні умов Договору, обов'язкові для інститутів ЄС і держав-членів. Міжнародно-правові акти ЄС поділяються на три види: 1) міжнародні договори, що укладаються Співтовариствами або спільно Співтовариствами і державами-членами з третіми країнами; 2) міжнародні договори, що укладаються державами-членами з третіми країнами або міжнародними організаціями і зачіпають юрисдикцію Співтовариств; акти даного типу можуть бути джерелами права ЄС лише у тому випадку, якщо вони вчиняються через пряме уповноваження, що міститься у засновницькому договорі або передбачене актом інституту Співтовариства, або якщо їхній статус джерела права ЄС підтверджений Судом ЄС; 3) міжнародні договори (конвенції), що укладаються між державами-членами для досягнення мети засновницьких договорів в окремих сферах у рамках другої і третьої опор.

4. Єдиний (Модернізований) митний кодекс ЄС – перехід на наднаціональну єдину митну систему.

Регламент (ЄС) № 450/2008 Європейського Парламенту та Ради від 23 квітня 2008 року про встановлення Митного кодексу Співтовариства (Модернізованого Митного кодексу) є націленим на адаптацію митного законодавства для його відповідності, а також регулювання електронного середовища для митного контролю та торгівлі. При цьому було використано можливість здійснити повний перегляд митних правил з метою їх спрощення та кращої структуризації. Перехід на наднаціональну єдину митну систему буде здійснюватися поступово і тривав до кінця 2020 року. Саме до цього часу мав повністю закінчитися перехідний період і створена ІТ-інфраструктура, що включатиме єдині бази даних для

обміну інформацією для країн-членів Євросоюзу. Митні органи і учасники ЗЕД здійснюють обмін даними лише в електронному вигляді, а паперові версії документів є швидше винятком, ніж правилом. Кожна країна Євросоюзу мала привести національне законодавство до нових норм і правил, а це десятки чи навіть сотні національних законів, що стосуються не лише митних, а й податкових питань. Інші важливі нововведення стосувалися визначення експортера, спеціальних процедур (складування, обробка тощо), правил походження та зобов'язуючої тарифної інформації (Binding Tariff Information). Окрему увагу у кодексі приділено діяльності уповноважених економічних операторів, яким було значно розширено повноваження. Їм дозволено спрощено проводити процедури митного оформлення та надавати митні гарантії, а у певних випадках самостійно випускати товар у вільний обіг, визначати вартість мита і виконувати частину роботи митниці.

5. Принципи як джерела митного права ЄС.

Спектр поглядів щодо визначення конкретного переліку і змісту загальних принципів, які діють в ЄС є досить широким. Одну із найбільш повних класифікацій загальних принципів наводить В. Кернз, який вважає, що право ЄС включає в себе: по-перше, загальні принципи, які є спільними для правових порядків декількох держав-членів; по-друге, загальні принципи, які походять з природи права ЄС; по-третє, загальні принципи міжнародного права. Серед загальних принципів, спільних для правопорядків держав-членів він називає наступні: 1) принцип правової визначеності; 2) принцип законних очікувань; 3) принцип пропорційності; 4) основні права людини. Також, до цієї категорії принципів В. Кернз відносить деякі процесуальні права, зокрема, право на відповідний (судовий) процес, яке, у свою чергу, містить у собі певні гарантії: а) зацікавлена сторона має право бути належним чином поінформована з питань, які стосуються судового слухання; б) принцип, відомий в англійській правовій системі як *audi alteram partem* – особа має право бути вислуханою з метою власного захисту від покарання або заходу, що може серйозно зашкодити її інтересам (це означає, що перед тим, як вимагати від звинуваченого пояснень, його слід

поінформувати про розпочату проти нього справу); в) зобов'язання суду повідомляти про причини, що слугують підставами для прийняття рішення, тобто мотивувати своє рішення. До загальних принципів, які походять із природи права ЄС, В. Кернз відносить принципи рівності та солідарності.

Контрольні запитання для перевірки досягнення результатів навчання

1. Які групи документів складають систему джерел митного права ЄС?
2. Назвіть принципи права, як основоположні джерела права ЄС.
3. До якої групи джерел можна віднести установчі договірні акти Європейських співтовариств і Євросоюзу у цілому?

Лекція № 4

Тема

Митне право ЄС і міжнародне право. ЄС як суб'єкт міжнародних митних відносин.

(для денної та заочної форми навчання)

План

1. Всесвітня митна організація та її діяльність щодо регулювання міжнародних митних відносин:
 - а) Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур 1975 року (Киотська конвенція);
 - б) Стамбульська конвенція про тимчасове ввезення 1993 року;
 - в) Міжнародна конвенція про Гармонізовану систему опису та кодування товарів 1987 року.
2. Європейська економічна комісія ООН та розробка угод у митній сфері.
3. ГАТТ-1947 та багатосторонні раунди торговельних переговорів. Створення СОТ.

Основний зміст

1. Всесвітня митна організація та її діяльність щодо регулювання міжнародних митних відносин.

Історія Всесвітньої митної організації (ВМО) розпочалася в 1947 р., коли тринадцять європейських країн, що були представлені у Комітеті Європейського Економічного Співробітництва домовились заснувати Робочу Групу, яка б вивчала можливість заснування одного чи декількох внутрішньоевропейських митних союзів, які б базувалися на принципах Генеральної угоди з тарифів і торгівлі. В 1948 р. Робочою Групою було засновано два комітети – Економічний Комітет та Митний Комітет. Перший з них став предтечею Організації Економічного співробітництва та Розвитку, а другий перетворився на Раду Митного Співробітництва. Це відбулося в 1952 р., коли набула чинності Конвенція щодо заснування Ради Митного Співробітництва (РМС). Перша, установча, сесія РМС відкрилася у Брюсселі 26 січня 1953 р. і в її діяльності взяли участь представники 17 європейських країн. На теперішній час ВМО є єдиною всесвітньою незалежною міжурядовою організацією з митних питань. Її головним завданням є підвищення ефективності та кваліфікованості митних адміністрацій держав-учасниць. ВМО є форумом, на якому представлено учасників, які можуть обговорювати митні проблеми на рівних засадах. Кожна країна-учасниця має одного представника та один голос. ВМО пропонує своїм учасникам брати участь у великій кількості конвенцій та міжнародних угод. Країни-учасниці також можуть отримувати технічну допомогу та освітні і тренувальні послуги, які надаються безпосередньо Секретаріатом ВМО або за його участю.

а) Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур 1975 року (Киотська конвенція)

Цей документ головним чином є орієнтиром для вдосконалення й розвитку митних процедур і правил, які існують сьогодні у багатьох країнах. Коли ми говоримо про міжнародні стандарти спрощення й гармонізації митних процедур, то маємо на увазі оновлену версію Міжнародної конвенції про спрощення й гармонізацію митних процедур, схвалену ВМО в 1999 р. Справа у тому, що сама конвенція, відома у митних й близьких до них колах як Киотська, була укладена в 1973 р., але регламент приєднання до

неї країн був досить гнучким: будь-яка держава могла обрати ті її додатки й окремі правила, які відповідають її інтересам. Цілі конвенції – спрощення й гармонізація митних процедур – не було досягнуто. Кіотська конвенція й Генеральний додаток до неї – основні документи у міжнародних митних відносинах. Самі правила не є нормами прямої дії. Це стандарти, сформульовані для того, щоб бути трансформованими у національне законодавство. При цьому державі дається термін від трьох до п'яти років для приведення власного законодавства у відповідність до стандартів Генерального додатка до конвенції. Зокрема, тривалий строк потрібний для таких правил, як використання електронного декларування (що вимагає не лише законодавчих, але й певних технічних умов), спрощення процедури для уповноважених осіб (у випадках, коли товари можуть оформлятися, що називається на довірі, з наступним закріпленням відомостей, необхідних для митних цілей, у митній декларації й інших документах). Загальний принцип Кіотської конвенції можна сформулювати у такий спосіб – сприяння розвитку зовнішньої торгівлі без шкоди для ефективного митного контролю.

б) Стамбульська конвенція про тимчасове ввезення 1993 року

Конвенція про тимчасове ввезення (Стамбульська конвенція 1990 р.) є єдиним міжнародним документом, що об'єднує усі існуючі конвенції про тимчасове митне ввезення. Вона спрямована на спрощення та гармонізацію процедур тимчасового ввезення і набула чинності 27 листопада 1993 року. Тимчасове ввезення без сплати митних зборів призначене для того, щоб звести до мінімуму витрати на перетин кордону, крім того вона служить важливим стимулом для розвитку економічної діяльності у країні. Конвенція передбачає вільне переміщення товарів через кордон та їх тимчасове ввезення на митну територію із звільненням від сплати мит і податків. Також вона вимагає, щоб сторони прийняли АТА Carnet – міжнародний митний документ, який у рамках системи міжнародних відносин гарантує те, що мита і податки будуть компенсуватися (повертатися) у випадках неправильного використання. Завдяки цій системі, міжнародне бізнес-співтовариство користується значним спрощенням митних формальностей. Після приєднання України до Стамбульської конвенції про тимчасове ввезення, процедура ввезення стала значно спрощеною для суб'єктів

зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД). Замість заповнення митної декларації вони надають митній службі простіший міжнародний документ (карнет АТА) відповідно до Стамбульської конвенції. Він ідентифікує товар і містить міжнародну гарантію покриття ввізного збору і мита.

в) Міжнародна конвенція про Гармонізовану систему опису та кодування товарів 1987 року

У червні 1983 р. Рада митного співробітництва фактично завершила підготовчу роботу зі створення Гармонізованої системи. Паралельно з розробкою самої ГС проводилася підготовка міжнародної Конвенції щодо її використання. За базу для розробки ГС було використано 13 різних номенклатур, у т. ч. Митна номенклатура зовнішньої торгівлі ЄС, Єдина номенклатура товарів Міжнародної спілки залізниць, митні тарифи ряду держав (зокрема, США, Японії, Канади). Указом Президента України від 17.05.2002 р. № 466/2002 «Про приєднання до Міжнародної конвенції про Гармонізовану систему опису та кодування товарів» Україна приєдналася до Конвенції про Гармонізовану систему опису та кодування товарів. Розробники ГС керувалися двома основними принципами поділу товарів на групи: товари повинні мати самостійні відмітні ознаки; товар, що включається до системи, має викликати інтерес для кількох країн. З цією метою використовувалися дані міжнародної та національної статистики зовнішньої торгівлі різних країн. У Міжнародній конвенції про ГС встановлено, що країни, які її не застосовують, не зможуть змінити класифікацію товарів та їх код у межах перших шести знаків. Таким чином, створюється основа для досить точного опису товарів виходячи з їх об'єктивних характеристик, відображених в ГС. Ці характеристики можуть бути ефективно використані митними органами при проведенні контролю за товарами, що переміщуються.

2. Європейська економічна комісія ООН та розробка угод у митній сфері.

Європейська економічна комісія Організації Об'єднаних Націй (ЄЕК ООН) була утворена в 1947 р. зі штаб-квартирою в Женеві (Швейцарія). ЄЕК є міжнаціональним форумом, на якому досягається взаємна домовленість і згода у процесах формування та

виконання спільних напрямків діяльності країн, реалізації їхньої спільної політики. Головна мета СЕК – створення необхідних умов для взаєморозуміння, узгодження та гармонізації колективних дій у сфері політики та практичного її досягнення у країнах-членах цієї міжнародної організації. Поряд з пріоритетними напрямками діяльності, пов'язаними з економічними і статистичними дослідженнями, промисловістю і технологією, енергетикою і транспортом, навколишнім середовищем, СЕК займається також вирішенням проблем сільського господарства, міжнародної торгівлі, лісової і целюлозно-паперової промисловості, питаннями населених територій. З усіх цих проблемних аспектів Комісія виробляє аналітичні огляди, укладає міжнародні угоди, розробляє норми і стандарти, надає допомогу в їх застосуванні з урахуванням потреб і побажань країн-членів СЕК. Аналітична діяльність СЕК ґрунтується на обміні досвідом та інформацією між країнами, в якій досліджуються і обґрунтовуються положення справ у кожній конкретній технічній, соціальній та економічній області, що знаходить відображення у відповідних науково-практичних публікаціях, зокрема, у таких відомих виданнях, як «Огляд економічного становища Європи» і «Європейський економічний бюлетень». Корисність і необхідність опублікованої аналітичної інформації обумовлюється тим, що вона часто відображається у засобах масової інформації і знаходить своє місце в академічних наукових дослідженнях. Аналітичні матеріали також важливі для розробки та прийняття управлінських рішень, вони створюють дискусійну основу з проблем демократизації економічної і соціальної політики країн.

3. ГАТТ-1947 та багатосторонні раунди торговельних переговорів. Створення СОТ.

Однією з найважливіших функцій СОТ згідно Марракеської угоди про заснування Світової організації торгівлі є те, що ця організація виступає форумом для проведення торгових переговорів. Переговори є одночасно рушійною силою і основним інструментом світової торговельної системи. Вони використовуються для розробки домовленостей про правила міжнародної торгівлі, періодичного перегляду (зниження) торгових бар'єрів, прийняття

нових країн до організації та вирішення торговельних спорів. Інституційно СОТ являє собою постійно діючий форум торговельних переговорів. Ще у рамках системи ГАТТ країни-учасниці створили механізм регулярних багатосторонніх переговорів, на яких обговорювались найбільш важливі проблеми багатостороннього регулювання світової торгівлі та шляхів її лібералізації. Юридичною основою цих переговорів були положення ГАТТ 1947 року, які передбачали необхідність проведення переговорів про подальше узгоджене зниження торгових бар'єрів (стаття XXVIIIbis «Тарифні переговори»). Ці переговори відомі як раунди переговорів ГАТТ. Багатосторонні переговори проходили у формі періодичних сесій (раундів), тривалість яких досягала іноді 7 років. Члени СОТ проводять переговори або консультації з наступних питань: прозорість держаних закупівель; сприяння торгівлі; правила СОТ стосовно регіональних торговельних угод; врегулювання спорів; торгівля та навколишня середовище; електронна торгівля; торгівля, борги та фінанси; торгівля та передача технологій; технічне співробітництво та створення нових можливостей; проблеми найменш розвинутих країн; спеціальний і диференційований режими стосовно країн, що розвиваються; питання та проблеми, пов'язані з імплементацією угод. Крім багатосторонніх раундів, певна переговорна робота може йти у вигляді: переговорів в рамках “вбудованого порядку денного”; переглядів угод; доповнення робочої програми СОТ новими питаннями.

Контрольні запитання для перевірки досягнення результатів навчання

1. Який документ в рамках Стамбульської конвенції про тимчасове ввезення спрощує ввезення товарів не територію країни?
2. Скільки багатосторонніх раундів переговорів минуло з часу підписання ГАТТ-47?
3. Який нормативно-правовий акт є єдиним кодифікованим джерелом міжнародного митного права?

Лекція № 5

Тема

Митні платежі ЄС

(для денної та заочної форми навчання)

План

1. Мита в ЄС. Класифікація митних зборів.
2. Загальний митний тариф.
3. Податки з обороту і акцизи.
4. Спеціальні митні збори:
 - а) антидемпінгові заходи і процедура їх введення. Регламент Ради (ЄС) N1225/2009 Про захист від демпінгового імпорту з країн, які не є членами Європейського Співтовариства. Антидемпінгова Угода СОТ;
 - б) компенсаційні мита і правила застосування. Регламент Ради (ЄС) № 597/2009 про захист від субсидованого імпорту з держав, що не є членами Європейського Співтовариства. Угода СОТ про субсидії і компенсаційні заходи;
 - в) захисні заходи. Регламент Ради (ЄС) № 260/2009 про спільні правила ввезення. Регламент Ради (ЄС) № 625/2009 про спільні правила щодо імпорту з окремих третіх країн. Угода СОТ про захисні заходи.
5. Інтегрований тариф ЄС.

Основний зміст

1. Мита в ЄС. Класифікація митних зборів.

Якщо говорити про природу митних зборів, то існує поширена думка, що мита аналогічні непрямим податкам, оскільки вартість сплаченого мита переноситься на вартість товару при його подальшому обороті і у кінцевому підсумку виражається у ціні товару при його продажі кінцевому споживачу. Проте на відміну від традиційних податків з обороту, мито стягується лише з імпортера (експортера) товару незалежно від того, чи є він кінцевим споживачем або ввозить товари для їх подальшого обігу всередині країни. Не існує також і системи повернення сплачених

імпортних мит при подальшому вивезенні товару (подібно системі ПДВ), більше того, у ряді випадків стягується ще і експортне мито. Інші відмінності від непрямих податків: різна ставка мита для різних товарів; можливість звільнення (повного або часткового) від сплати. У цілому мита виконують три основні функції: а) фіскальну, яка відноситься до імпортних і до експортних мит, оскільки вони є однією зі статей дохідної частини державного бюджету; б) протекціоністську (захисну), що відноситься до імпортних мит, оскільки за їх допомогою держава огорожує місцевих виробників від небажаної іноземної конкуренції; в) балансує, що відноситься до експортних мит, установлених з метою запобігання небажаного експорту товарів, внутрішні ціни на які з тих чи інших причин нижче світових. Існує кілька критеріїв класифікації мит: за способом стягнення, за об'єктом оподаткування, за цілями справляння, за способом обчислення тощо.

2. Загальний митний тариф.

Митний тариф за загальним принципом складається з двох основних частин: товарна номенклатура – систематизований і класифікований перелік товарів; товари розбиті на великі видові групи, які у свою чергу поділяються на більш специфічні групи і підгрупи з присвоєнням їм цифрових кодів; ставки митних зборів, а також звільнення від мит, відповідні найбільш специфічним товарним групам (підгрупам) в товарній номенклатурі. Товарна номенклатура використовується не лише з метою справляння митних зборів, але також і для позначення товарів, що підлягають обкладанню акцизами, зниженими ставками ПДВ, імпортних та експортних обмежень та іншим заходам торговельної політики, а також для ведення зовнішньоторговельної статистики. Митний кодекс ЄС встановлює, що правомірне справляння митних зборів у Співтоваристві проводиться на підставі Загального митного тарифу. У Співтоваристві використовуються наступні номенклатури: комбінована номенклатура (КН) – основа Спільного митного тарифу, містить 8-значні товарні коди; номенклатура Тарік (TARIC – *Tarif integre des Communautés europeennes*) – містить 10-значні коди, які вказуються при імпорті товарів, а також у статистичних цілях;

іноді містить додаткові коди для позначення особливих заходів торговельної політики (сільськогосподарські мита, антидемпінгові мита, заходи з контролю за товарами подвійного призначення, експортні відшкодування тощо). Крім двох основних складових частин – Комбінованої номенклатури і Ставок мит, Спільний митний тариф ЄС містить наступні елементи: непреференційні тарифні вилучення і квоти; преференційні (пільгові) тарифні заходи, передбачені угодами Співтовариства з окремими третіми країнами або їх групами (конвенційні тарифні преференції); преференційні тарифні заходи, прийняті Співтовариством в односторонньому порядку щодо окремих країн, груп країн або територій (автономні тарифні преференції); автономні додаткові заходи, що знижують або усувають митне оподаткування для окремих товарів через їхню природу або кінцевого призначення (сприятливі тарифні режими); інші тарифні заходи, передбачені законодавством Співтовариства.

3. Податки з обороту і акцизи.

Основний різновидом податків з обороту у країнах ЄС є податок на додану вартість. Характер ПДВ передбачає, що товари внутрішнього виробництва та імпортовані товари підлягають рівному обкладанню, тому ПДВ на імпорт товарів сплачується так само, як і при внутрішньому обороті. Збір ПДВ при імпорті товарів в ЄС з третіх країн має не дискримінаційний (як імпортні мита), а компенсаційний характер, оскільки забезпечує рівність між товарами внутрішнього виробництва та імпортованими. Таким чином, природу ПДВ можна визначити як зрівняльну. Непрямий характер податку підкріплюється правилом про повернення ПДВ при експорті товару відповідно до положень Генеральної угоди про тарифи й торгівлю. Якщо ПДВ є загальним податком з обороту, то акцизи представляють собою приклад спеціального споживчого податку, оскільки накладаються лише на окремі види товарів, що користуються особливим попитом на внутрішньому ринку. В ЄС до категорії підакцизних товарів належать пиво, вино, міцні спиртні напої, мінеральні мастила, деякі види палива, тютюнові вироби, деякі предмети розкоші. Відносно оподатковуваних товарів акцизи також мають зрівняльний характер, оскільки поширюються і на

внутрішні, і на імпортовані товари даної категорії. Ставки акцизів встановлюються державами-членами на основі гармонізованих правил. На відміну від ПДВ і митних зборів, які переважно є адвалорними, (тобто обчислюваними у відсотках від митної вартості товару), акцизи, як правило, являють собою специфічні збори: вони обчислюються у фіксованій ставці на одиницю товару (маси товару, вмісту алкоголю тощо). При експорті підакцизних товарів вартість акцизів, аналогічно ПДВ, повертається експортерам, що передбачено правилами ГАТТ.

4. Спеціальні митні збори:

а) антидемпінгові заходи і процедура їх введення. Регламент Ради (ЄС) N1225/2009 Про захист від демпінгового імпорту з країн, які не є членами Європейського Співтовариства. Антидемпінгова Угода СОТ.

Демпінг – це експорт товарів за цінами, нижчими від цін на внутрішньому. Демпінг є формою міжнародної цінової дискримінації. Здійсненню демпінгу сприяють: відмінності у попиті на товар у різних країнах; наявність певних передумов, що дають виробнику можливість встановлювати та диктувати ціни. Антидемпінгові мита – це мита, які застосовуються у рамках антидемпінгових заходів на тимчасових засадах і з дотриманням відповідних правил та процедур, і які спрямовані на усунення економічних наслідків демпінгу. Вони збираються у додаток до звичайних мит. Для застосування антидемпінгових заходів (ст. VI п. 2 ГАТТ) необхідним є дотримання таких умов: наявність демпінгової різниці (маржі), тобто перевищення нормальної вартості над ціною, за якою експортується товар; демпінгова маржа розраховується у відсотках від експортної ціни; наявність фактично доведеного матеріального збитку або загрози матеріального збитку певній галузі національного господарства країни-імпортера; існування причинно-наслідкового зв'язку між фактом продажу за демпінговими цінами та збитком. Антидемпінговий процес складається з таких основних стадій: 1. Ініціювання антидемпінгового розслідування. 2. Проведення антидемпінгового розслідування та призначення антидемпінгового заходу або припинення розсліду-

вання на передбачуваних підставах. Під час розслідування мають бути встановлені факти демпінгу та наявності шкоди або загрози такої шкоди, а також причинно-наслідковий зв'язок між ними.

3. Застосування антидемпінгового заходу. Строки застосування заходів обмежуються часом, необхідним для нейтралізації шкоди, викликаной демпінгом, і не можуть бути більшими ніж 5 років. Продовження на строк понад 5 років можливе лише на підставі нового розслідування.

б) компенсаційні мита і правила застосування. Регламент Ради (ЄС) № 597/2009 про захист від субсидованого імпорту з держав, що не є членами Європейського Співтовариства. Угода СОТ про субсидії і компенсаційні заходи

Компенсаційне мито може бути накладене з метою відшкодування будь-яких субсидій, наданих, безпосередньо або опосередковано, для виготовлення, виробництва, експорту або перевезення будь-яких продуктів, випуск яких у вільний обіг у Співтоваристві завдає збитків. Антидемпінгові заходи і заходи, компенсуючі субсидії, направлені на боротьбу з різними видами несправедливої торгової практики. Антидемпінгові заходи спрямовані на компенсацію торговельного дисбалансу, викликаного діями компаній третіх країн на ринку ЄС. Компенсаційні заходи переслідують мету ліквідації торгового дисбалансу всередині ЄС, що виник у зв'язку з несправедливим субсидуванням експорту в ЄС урядами країн-експортерів. Іноді антидемпінгові і компенсаційні заходи перетинаються. Слідуючи умовам ст. VI ГАТТ, регламенти ЄС забороняють застосування обох видів захисних заходів відносно одного і того ж продукту. Продукт вважається субсидованим, якщо до нього застосовується компенсаційна субсидія. Така субсидія може надаватися урядом країни походження імпортованого продукту або урядом країни-посередника, з якої продукт експортується до Співтовариства, що для цілей цього регламенту називаються «країною експорту». Субсидія вважається такою, що існує, якщо: урядом країни походження або експорту було здійснено фінансовий внесок, тобто коли: діяльність уряду передбачає безпосередній переказ коштів (наприклад дотацій, позик, вливань у капітал), можливі безпосередні перекази коштів або передача зобов'язань

(наприклад, гарантій позик); уряд відмовляється або не вимагає відшкодування доходу, що належить до сплати (наприклад, податкові пільги у вигляді податкових кредитів). У зв'язку з цим, звільнення експортованих продуктів від мит і податків, якими обкладаються схожі продукти, якщо вони призначені для внутрішнього споживання, або анулювання таких мит чи податків у розмірах, що не перевищують ті, які були нараховані, не вважається субсидією; урядом надаються товари або послуги інші, ніж загальної інфраструктури, або купуються товари; уряд: здійснює платежі на користь фінансуючого механізму, аборочує або дає розпорядження приватній установі щодо виконання однієї або більшої кількості функцій, наведених у підпунктах (i), (ii) та (iii), які зазвичай є компетенцією уряду, при цьому їх виконання жодним чином не відрізняється від того, як би вони виконувалися урядом; або має місце будь-яка форма підтримки доходів або цін у розумінні статті XVI ГАТТ 1994 року; татаким чином надається привілей.

в)захисні заходи. Регламент Ради (ЄС) № 260/2009 про спільні правила ввезення. Регламент Ради (ЄС) № 625/2009 про спільні правила щодо імпорту з окремих третіх країн. Угода СОТ про захисні заходи

Якщо продукт імпортується до Співтовариства у таких значно збільшених кількостях або на таких умовах, які спричинюють або загрожують спричинити серйозну шкоду виробникам Співтовариства, що виробляють подібні або прямо конкурентні продукти, Комісія, з метою захисту інтересів Співтовариства, може, діючи за запитом держави-члена або за власною ініціативою, змінити правила імпорту відносно такого продукту шляхом запровадження положень, згідно з якими він може бути оформлений для вільного використання лише при наданні дозволу на імпорт, видача якого врегульовується такими положеннями, і відповідно до таких обмежень, які встановлює Комісія. Рада та держави-члени невідкладно повідомляються про ухвалені заходи, які набувають чинності у той самий час. Заходи застосовуються до кожного продукту, який оформлюється для вільного використання, після набуття ними чинності. Вони можуть бути обмежені одним або більше регіонами Співтовариства. Водночас, такі заходи не перешкоджають

оформленню для вільного використання продуктів, які транспортуються до Співтовариства, за умови, що місце призначення таких продуктів не може бути змінене, і що такі продукти можуть бути оформлені для вільного використання лише при наданні наглядового документу, фактично супроводжуються таким документом. Коли державою-членом направлено запит про втручання Комісії, Комісія приймає рішення упродовж не більше п'яти робочих днів за дати отримання такого запиту. Пробудь-якерішення, прийняте КомісієюповідомляєтьсяРаді та державам-членам. Будь-яка держава-член, упродовж одного місяця з дати такого повідомлення, може передати таке рішення Раді. Якщо держава-член передає рішення, прийняте Комісією, Раді, то Рада, діючи кваліфікованою більшістю, може підтвердити, змінити або відкликати рішення Комісії. Якщо впродовж трьох місяців з дати передання справи до Ради остання не прийняла рішення, заходи, вжиті Комісією, вважаються відкликаними.

5. Інтегрований тариф ЄС

Митний тариф, який крім ставок митних зборів, містить стосовно кожного товару інформацію про всі нормативні акти, що регулюють режим переміщення даного товару через митний кордон. Інтегрований тариф дає інформацію як про стан митно-тарифного регулювання (ставки, тарифних вилучення, тарифні квоти, тарифні преференції та ін.), так і про застосовувані на даний момент окремі нетарифні інструменти торговельної політики (антидемпінгові і компенсаційні мита, заборони та обмеження на імпорт, кількісні обмеження, заходи безпеки експорту, ліцензіях тощо). Інтегрований тариф не є самостійним юридичним документом, у ньому узагальнені і систематизовані відомості щодо тарифного і нетарифного регулювання, що містяться у численних розрізних правових актах. Ефективно виконує інформативну функцію за рахунок щотижневого оновлення. Інтегрований тариф, використовуваний у практиці Європейського Союзу, називається Тарік (від франц. TARIC – Tarif integre des Commimautes europeennes). Він дає уявлення про митно-правовий порядок ЄС на основі останніх публікацій в Офіційній газеті Євросоюзу. Являє собою довідковий

інструмент для практичного використання учасниками зовнішньоторговельної діяльності та митними органами і не має самостійної юридичної сили.

Контрольні запитання для перевірки досягнення результатів навчання

1. Які є види мит у відповідності до класифікації за об'єктом оподаткування?
2. З якою метою використовується товарна номенклатура?
3. Якими нормативно-правовими актами регулюється стягування антидемпінгових мит?

Лекція № 6

Тема

Правила походження та митна вартість товарів

(для денної форми навчання)

План

1. Загальні правила походження товарів. Методи для визначення походження товарів.
2. Непреференційне походження товарів.
3. Преференційне походження товарів.
4. Митна вартість товару:
 - а) метод “ціни угоди”
 - б) оезервні методи визначення митної вартості
5. Основні вимоги законодавства ЄС до безпеки та якості товарів

Основний зміст

1. Загальні правила походження товарів. Методи для визначення походження товарів.

Митний кодекс співтовариства розрізняє непреференційне і преференційне походження. Сенс цього розмежування полягає у формулюванні критеріїв, що дозволяють розповсюдити на певний товар пільгові (сприятливі) тарифні заходи. Метою визначення походження товару є вирішення питання: а) про поширення на товар Митного тарифу ЄС без застосування односторонніх і кон-

венціональних пільгових заходів щодо окремих третіх країн (груп країн, територій); б) про поширення на торгівлю окремими категоріями товарів нетарифних заходів (у т. ч. кількісних обмежень); в) про необхідність для даного товару сертифікату походження. Митний кодекс ЄС визначає, що «товаром, що походить з будь-якої країни», є товар, повністю видобутий або вироблений у цій країні. Кодекс пояснює, що під поняттям «країна» розуміються і державна територія і територіальні води. У реальному житті коло товарів, які відповідають визначенню повністю видобутих або вироблених у будь-якій країні, досить вузьке. Тому ст. 24 Митного кодексу ЄС регламентує походження товарів, процес виробництва яких охоплює кілька країн. У такому випадку товар вважається похідним з тієї країни, де він піддався остаточній, суттєвій, економічно виправданій обробці на підприємстві, спеціально для цього призначеному; ця обробка повинна являти собою виробництво нового продукту або важливу частину такого виробництва (критерій достатньої переробки). Даний принцип митного права ЄС відтворює положення Кіотської конвенції.

На практиці у Співтоваристві для визначення походження того чи іншого товару використовується наступна послідовність методів: *промисловий метод* (визначення достатності проведених над продуктом операцій для підтвердження його походження в даній країні), *економічний метод* (оцінка доданої при переробці товару вартості), *метод тарифної класифікації* (чи відбувається зміна товарної позиції у митному тарифі при переробці товару). Іноді методи поєднуються.

Відомий також четвертий метод, т. зв. абстрактний метод: достатньою вважається остання суттєва переробка, яка є економічно виправданою і є виробництвом нового товару або важливою частиною такого виробництва. У цьому випадку вирішення питання про походження здійснюється в адміністративному або судовому порядку.

Відомий також кумулятивний метод, який застосовується до товарів, що походять з територій митних союзів або зон вільної торгівлі, по відношенню до яких в Співтоваристві діє єдиний імпорتنний режим незалежно від конкретної країни походження.

2. Непреференційне походження товарів.

Фактично походження товарів є наступним після тарифної класифікації чинником обчислення і справляння митних зборів. Походження товару не відіграє ролі у випадках: якщо продукт є у вільному обігові всередині ЄС або митного союзу (наприклад, між ЄС і Туреччиною); при цьому товари, імпортовані з третіх країн, повинні пройти всі імпортні формальності; не повинно бути повернення сплачених імпортних мит; якщо щодо імпортного продукту діє режим найбільшого сприяння без будь-яких обмежувальних або захисних заходів (антидемпінгові мита, ембарго, квоти тощо); якщо при імпорті товарів стягується мито за усередненою ставкою; якщо товари звільняються від сплати мита (привілейовані операції); якщо товар експортується з ЄС без експортних відшкодувань. У випадках, коли питання походження товару є істотним для нарахування мита, Кодекс встановлює необхідність надання документа, що підтверджує походження товару – сертифіката походження. Крім цього, митні органи, незалежно від наявності сертифіката, мають право вимагати додаткові докази походження товару у разі появи у них серйозних сумнівів на цей рахунок. Розрізняються універсальні сертифікати походження та сертифікати для сільськогосподарської продукції. Якщо товар походить з країни-члена Співтовариства, сертифікат повинен вказувати на те, що товар походить з Співтовариства, і лише у необхідних випадках вказується держава.

3. Преференційне походження товарів.

Під преференційним походженням товару розуміється його походження у країні (території), у торгівлі з якою застосовуються автономні або конвенційні тарифні пільги Співтовариства. Умови, що дозволяють поширити на той чи інший товар тарифні преференції, повинні бути сформульовані: а) у разі конвенційної (міжнародно-правової) природи преференцій – у відповідних угодах Співтовариства з третіми країнами; б) у разі одностороннього (автономного) прийняття пільг – відповідно до процедури, передбаченої інститутами Співтовариства. Законодавство ЄС не містить детальної регламентації правил визначення преференційного (або

непреференційного) походження товарів. Однак Спільнота є стороною в Угоді про правила походження, прийнятій за підсумками Уругвайського раунду багатосторонніх торгових переговорів у рамках ГАТТ. Правила визначення походження для товарів, повністю вироблених у країнах і територіях, які мають преференції Співтовариства («країни-бенефіціари»), аналогічні правилам визначення непреференційного походження. Для товарів, у виробництві яких бере участь кілька країн (територій), застосовуються більш суворі правила. Зокрема, не використовується абстрактний критерій, оскільки виникає ризик різного тлумачення у різних країнах-бенефіціарах. Якщо при виробництві товару використовується не більше 10% непреференційних компонентів, їх можна не враховувати при визначенні походження; проте це правило не діє щодо текстильних товарів. Енергія, паливо, обладнання та інструменти для виробництва товарів не беруться до уваги при визначенні їх походження. Якщо товар виробляється групою країн-бенефіціарів, діє принцип регіональної кумуляції, тобто товар розглядається як відбувається з єдиної митної території.

4. Митна вартість товару:

а) метод “ціни угоди”

Основною масою мит, що містяться в Загальному митному тарифі ЄС на даний час, є вартісні мита, тобто мита, що стягуються у відсотках від вартості товару. Для обчислення суми такого мита необхідно вартість товару помножити на ставку мита, зазначену у процентному вираженні. Основна складність при справлянні мита полягає у точному визначенні вартості оподаткованого товару, тобто митної вартості. Для цього є необхідними чіткі правила, що дозволяють, з одного боку, справедливо відображати реальну вартість переміщуваних через митний кордон товарів, та, з іншого боку, не допускати скорочення митних платежів шляхом штучного заниження ціни товарів. Митний кодекс ЄС формулює основне правило визначення митної вартості при імпорті: митною вартістю товару, що імпортується є вартість угоди, тобто ціна, що була фактично сплачена або підлягає сплаті за товар при його продажу для експорту на митну територію Співтовариства. При цьому слід

дотримуватись таких умов: не існує обмежень на розпорядження або використання товару покупцем, крім тих обмежень, які передбачені законом або публічними властями у Співтоваристві; обмежують географічну зону, в якій товар може бути перепроданий; суттєво не впливають на вартість товару. не існує причин, які роблять продаж товару або визначення ціни товару неможливим. Наступні перепродаж або використання товару жодним чином, повністю або частково, прямо чи опосередковано не пов'язані з інтересом продавця. Продавець і покупець не пов'язані між собою або, якщо вони пов'язані, то це жодним чином не впливає на ціну товару.

б) резервні методи визначення митної вартості

У випадках, коли митна вартість не може бути визначена у відповідності з методом ціни угоди, Кодекс передбачає 4 додаткові методи: метод ціни угоди для ідентичних товарів, проданих для експорту до Співтовариства та ввезених приблизно у той самий час; метод розрахунку митної вартості на основі ціни за одиницю ідентичного або аналогічного імпортного товару, який продається у Співтоваристві у великих кількостях особам, не пов'язаним з продавцями (дедуктивний метод); метод розрахованої вартості, що становить суму: вартості матеріалів та робіт, використаних при виробництві товару, середньої величини прибутку і витрат, відповідних продажу товарів аналогічного класу або виду і ввозяться до Співтовариства з країни-експортера, вартості витрат, що додаються до ціни товару (транспортування, страхування, навантаження/розвантаження). Ідентичні товари – товари, вироблені у тій самій країні, однакові в усіх відношеннях, включаючи фізичні характеристики, якість, репутацію; допускаються невеликі зовнішні відмінності. Аналогічні товари – товари, вироблені у тій самій країні, що мають схожі характеристики і схожі компоненти (матеріали), що дозволяє їм виконувати такі ж функції і бути комерційно взаємозамінними, враховуючи їх якість, репутацію і торгіву марку. Якщо жоден із зазначених методів не може бути застосований для розрахунку митної вартості, то вона визначається на основі будь-яких інших доступних у Співтоваристві даних і згідно з принципами та загальними правилами: а) ст. VII ГАТТ 1994; б) Угоди про застосування

ст. VII ГАТТ 1994; в) глави 3 Митного кодексу Співтовариства (у літературі можна зустріти згадку цього правила в якості шостого методу розрахунку митної вартості).

5. Основні вимоги законодавства ЄС до безпеки та якості товарів.

Усі товари, які імпортуються на митну територію ЄС обов'язково повинні відповідати усім вимогам Європейського Союзу, спрямованим на забезпечення захисту споживачів. Ці вимоги суттєво розрізняються у залежності від конкретного товару, але у цілому можуть бути згруповані за такими напрямками: технічні вимоги, екологічні вимоги, вимоги у сфері санітарних та фітосанітарних заходів. Крім того, до певних видів продукції на рівні ЄС встановлюються маркетингові стандарти, а також застосовуються імпорتنі обмеження, що також можуть розглядатися як механізми захисту внутрішнього ринку від імпорتنих товарів, якість і безпека яких не відповідає вимогам Євросоюзу.

Основні технічні вимоги класифікуються у секторах безпеки продукції, технічної стандартизації, упаковки та маркування продукції.

Загальні вимоги у сфері безпеки продукції визначені Директивою Європейського Парламенту та Ради 2001/95/ЄС від 3. 12. 2001 р. «Про загальну безпеку продукції». Цей законодавчий акт застосовується за відсутності конкретних правил, що регулюють безпеку окремих категорій товарів або якщо конкретні правила (галузеві), є недостатніми.

Екологічні вимоги до продукції, яка постачається на ринок ЄС складаються з наступних основних елементів: регулювання торгівлі небезпечними хімікатами; контроль на наявність стійких органічних забруднювачів; реєстрація, оцінка, дозвіл та обмеження хімічних речовин (REACH); класифікація, маркування та упаковка речовин і сумішей; вимоги до засобів захисту рослин та біоцидів. Товари, що ввозяться на митну територію ЄС, мають відповідати санітарним і фітосанітарним вимогам ЄС щодо захисту здоров'я людей і тварин. Ці вимоги класифікуються у секторах безпеки продуктів харчування та кормів, здоров'я рослин і громадського

здоров'я. Правила ЄС з офіційного контролю у сфері СФЗ встановлені Регламентом ЄП та Ради ЄС № 882/2004 від 29. 04. 2004 р. (контроль за дотриманням законодавства у сферах продуктів харчування, кормів, здоров'я та благополуччя тварин) та Регламентом ЄП та Ради ЄС № 854/2004 від 29. 04. 2004 р. (спеціальні правила організації офіційного контролю щодо продуктів тваринного походження призначених для споживання людиною). Контроль у сфері СФЗ здійснюється компетентними органами держав-членів ЄС, координується Європейською Комісією та Європейським органом з питань безпеки продуктів харчування (European Food Safety Authority).

Контрольні запитання для перевірки досягнення результатів навчання

1. Назвіть методи для визначення вартості товару.
2. Які товари належать до цілковито набутих у своїй країні походження?
3. В яких випадках не має значення походження товарів?
4. Яким вимогам повинні відповідати товари, імпортовані на територію ЄС?

Лекція № 7

Тема

Особливості митних операцій в ЄС

(для денної форми навчання)

План

1. Реєстр EORI (Реєстрація та ідентифікація господарюючого суб'єкта).
2. Єдиний адміністративний документ (SAD).
3. Митний борг (Розділ III Єдиного митного кодексу ЄС “Митний Борг і Гарантії”)
4. Карнет TIR (Transports Internationaux Routiers, International Road Transport) та її альтернативи.
5. Карнет АТА.

Основний зміст

1. Реєстр EORI (Реєстрація та ідентифікація господарюючого суб'єкта).

Система Реєстрації та ідентифікації господарюючих суб'єктів Євросоюзу (анг. Economic Operators Registration and Identification – EORI) є однією із складових частин створюваної в Європейському Співтоваристві електронного середовища митної справи, розробленої у рамках програми e-Customs – середовища без паперових носіїв для митних адміністрацій та комерційної діяльності в Європейському Співтоваристві. Кожна з країн-членів Європейського Співтовариства розробляє свою власну національну систему EORI, яка буде частиною системи Євросоюзу EORI. Головною метою системи EORI є прискорення виконання формальностей, пов'язаних із здійсненням митних операцій економічними суб'єктами і фізичними особами, які займаються економічною діяльністю, які беруть участь у реалізації митних операцій. Економічні суб'єкти будуть підлягати одноразовій реєстрації у системі EORI та їм буде присвоюватися унікальний ідентифікаційний номер EORI. Суб'єкти зобов'язані користуватися цим єдиним, визнаним на території всього ЄС номером EORI, під час проведення усіх операцій і митних процедур на території ЄС, для здійснення яких буде вимагатися їх ідентифікатор. Створення європейської системи ідентифікації суб'єктів, що включає учасників товарного обміну на території всього Європейського Союзу, забезпечить митним адміністраціям держав-членів надання поточної інформації про економічних суб'єктів, які беруть участь у виконанні митних формальностей. Суб'єктам економічної діяльності також буде надана можливість доступу до певних відомостей, що стосуються інших економічних суб'єктів (за умови попереднього отримання згоди цих суб'єктів).

2. Єдиний адміністративний документ (SAD).

Вантажна митна декларація (SAD) надається митним органам країни-члена ЄС імпортером товарів або його представником в електронній формі (у кожній країні-члена ЄС є своя власна система електронної звітності) або у формі документа безпосередньо до відповідної митної служби. У цій декларації міститься

інформація про призначення товарів (експорт, імпорт, транзит, зберігання на складах митниці, тимчасовий імпорт, переробка тощо) незалежно від способу (морські, авіа або дорожні перевезення), яким ці товари були доставлені на територію країни-члена ЄС. Ця декларація є універсальним документом, що забезпечує оптимальне розкриття інформації про товари. Вона також скорочує кількість адміністративних процедур і дозволяє уніфікувати процеси обробки митної інформації. SAD у зовнішній торгівлі ЄС використовують: як декларацію експорту до неєвропейської країни; як декларацію відвантаження (T1) для транспортування неєвропейських товарів між двома місцями розташування в європейській митній зоні або як декларацію відвантаження (T2) для пересилання товарів між країнами ЄС та EFTA; як декларацію імпорту товарів до митної зони ЄС. У деяких виняткових випадках єдиний адміністративний документ може також використовуватися у внутрішній торгівлі товарами ЄС. Наприклад: у торгівлі між країнами-членами ЄС у випадках, зазначених у митному законодавстві (для транспортування товарів Співтовариства через країну EFTA та через третю країну-ні члена EFTA); у торгівлі між зонами ЄС, в яких застосовується 6-а директива VAT і в зонах, де ця директива недейсна (наприклад, Канарські о-ви, о-ви Ла-Маншу); у транспортуванні продуктів між країнами ЄС через країну EFTA, де застосовується акциз на нафтопродукти, алкогольні напої і тютюнову продукцію; для декларації INTRASTAT, якщо вона запитується трейдером замість спеціального IntraStat-документа.

3. Митний борг (Розділ III Єдиного митного кодексу ЄС “Митний Борг і Гарантії”).

Митний борг з імпорту виникає через поміщення товарів, які не належать Союзу та які підлягають ввільненню миту, під будь-яку з наступних митних процедур: (а) випуск для вільного обігу, у т. ч. відповідно до положень кінцевого використання; (б) тимчасове ввезення з частковим звільненням від ввільнення мита. Митний борг виникає на момент прийняття митної декларації. Декларант є боржником. У разі непрямого представництва особа, від імені якої оформлена митна декларація, також є боржником. Якщо митна декларація стосовно однієї з процедур складається на основі

інформації, яка призводить до відсутності повного або часткового збору ввізного мита, особа, яка надала інформацію, необхідну для складання декларації, та яка знає або повинна була б обґрунтовано знати, що така інформація була помилковою, також є боржником. Якщо заборона повернення або звільнення від ввізного мита застосовується до товарів без походження, що використовуються у виробництві продуктів, для яких надається підтвердження походження, або зроблені у рамках преференційної угоди між Союзом і певними країнами або територіями за межами митної території Союзу або групами таких країн чи територій, митний борг з імпорту виникає щодо таких товарів без походження через прийняття декларації на реекспорт, що відноситься до відповідної продукції. Для товарів, що підлягають ввізному миту, митний борг з імпорту виникає через недотримання: (а) одного із зобов'язань, встановлених у митному законодавстві щодо ввезення товарів, які не належать до Союзу, на митну територію Союзу, їхнього видалення з митного контролю або руху, обробки, зберігання, тимчасового зберігання, тимчасового ввезення або утилізації таких товарів у межах такої території; або (б) одного із зобов'язань, встановлених у митному законодавстві щодо кінцевого використання товарів на митній території Союзу; або (с) умов, що регулюють поміщення товарів, що не належать Союзу, під митну процедуру або надання, в силу кінцевого використання товарів, звільнення від сплати мита або зниженої ставки ввізного мита.

4. Карнет TIR (Transports Internationaux Routiers, International Road Transport) та її альтернативи.

Все більше і більше українських транспортних компаній регулярно здійснюють міжнародні автомобільні перевезення вантажів з використанням положень Конвенції про спільну процедуру спільного митного транзиту Європейського Союзу. Головна мета системи TIR – спростити перевізникам перетин державних кордонів, а митним органам країн, де прийнята ця система, дати прозорі правила роботи з транзитними вантажами. Правила роботи системи: вантажі при перевезенні опечатані, будь-який доступ до них виключений (опломбування, спеціальні контейнери); вантаж супроводжується

книжкою МДП (Міжнародні дорожні перевезення). Carnet TIR – документ, який супроводжує вантаж при перевезенні між митницями одержувача і відправника. Оформляється документ уповноваженими організаціями (в Україні це асоціація автомобільних перевізників) і виглядає у вигляді книжки з 4–14 листами. Процедура TIR Carnet, внаслідок багатьох причин, є дуже поширеною, але жодним чином не унікальною. Відомий аналог цієї системи, який поряд з нею широко застосовується в країнах-учасницях ЄС, – це процедура зовнішнього транзиту T-1. Порівнюючи дані варіанти, у першу чергу слід відзначити їх основну відмінність: за процедурою T-1 вантажоперевезення виконуються лише у межах території ЄС; виконуючи вантажні перевезення з ЄС в Україну за TIR Carnet, доставка здійснюється безпосередньо до митного складу призначення в Україні. Даний факт для багатьох служить підтвердженням того, що процедура МДП є найпростішим і зручним варіантом для міжнародного автомобільного перевезення. Насправді це далеко не так. Одним з переваг T-1 є відсутність необхідності внесення гарантійної застави, а також обов'язкових членських внесків. Отримати цю ліцензію нескладно, що значно економить час і сили перевізника. Вартість T-1, у порівнянні з TIR Carnet, також є нижчою. Окремо слід відзначити більш простий документообіг. Якщо заповнення книжки МДП нерідко викликало безліч запитань, то процедура T-1 у цьому сенсі є більш очевидною.

5. Карнет АТА.

Лібералізація міжнародної торгівлі у післявоєнні роки значно активізувала ділові поїздки промисловців і підприємців до зарубіжних країн з метою просування продукції на зовнішні ринки, а також тимчасове переміщення зразків товарів, що пропонуються, засобів реклами тощо. Виникла об'єктивна потреба міжнародного врегулювання тимчасового ввезення вантажів до інших країн на пільгових умовах, що призвело до створення блоку міжнародно-правових документів, серед яких, насамперед, слід відзначити Митну Конвенцію про карнет А. Т. А. для тимчасового ввезення товарів (Конвенція А. Т. А.), укладену в Брюсселі 6 грудня 1961 року під егідою Ради Митного Співробітництва. Інкорпорувавши

до себе текст Брюссельської Конвенції, Стамбульська Конвенція значно розширила перелік товарів і цілей тимчасового ввезення, в тому числі включила до нього транспортні засоби, що охоплюються карнетами (книжками) CPD. Цей перелік міститься у дванадцяти додатках до Конвенції. Слід зауважити, що використання карнетів АТА при тимчасовому ввезенні товарів не є обов'язковим. Тобто, сам декларант вирішує – скористатися йому карнетом АТА, чи пройти процедури митного оформлення товарів за національними правилами країн призначення і транзитних країн. Але переваги використання карнетів АТА досить суттєві: умовне повне звільнення від сплати ввізного мита, митних зборів і податків при тимчасовому ввезенні товарів на термін до одного року. Немає потреби надавати за кордоном й будь які грошові застави, депозити, банківські гарантії як забезпечення сплати митних платежів, оскільки сам карнет АТА є такою міжнародною гарантією. Одержувач карнета АТА оплачує тільки послуги організації, що його видала; зникає потреба заповнення національних митних документів безпосередньо у кожному пункті пропуску через митний кордон, оскільки карнет АТА заповнюється заздалегідь і містить відривні аркуші для митних органів кожної країни-учасниці, митний кордон якої перетинається; однією книжкою АТА вантаж може бути оформлений для тимчасового ввезення (транзиту) до (через) декількох країн-учасниць системи АТА; товари, охоплені карнетом АТА, можуть вивозитися та повертатися однією чи декількома партіями. У співробітництві з ВМО Міжнародна торгова палата (ICC), Всесвітня Федерація палат (WCF) та національні торгово-промислові палати докладають чимало зусиль щодо поширення системи АТА на більшу кількість країн, запровадження обігу цих документів у звичайну практику міжнародних ділових стосунків.

Контрольні запитання для перевірки досягнення результатів навчання

1. Яка основна мета створення системи EORI?
2. У яких випадках використовується декларація SAD?
3. За яких обставин виникає митний борг?
4. Какие є альтернативні варіанти використання карнета TIR?

Лекція № 8

Тема

Співробітництво ЄС та СОТ

(для денної форми навчання)

План

1. Торгова політика ЄС та СОТ.
2. Завдання та компетенція СОТ щодо торгівлі товарами.
3. Керівні органи СОТ.
4. Механізм огляду торгівельної політики СОТ.
5. Механізм врегулювання спорів СОТ.

Основний зміст

1. Торгова політика ЄС та СОТ.

Єдина торгова політика ЄС є, по суті, політикою у сфері регулювання зовнішньоторговельних відносин. Вона виникла і розвивається з другої половини ХХ ст. у зв'язку з формуванням і поширенням процесів інтеграції в Європі. Розширення міжнародної торгівлі та посилення конкуренції перетворили єдину торгову політику ЄС у найважливіший напрям інтеграційної взаємодії. Об'єднання зусиль у сфері міжнародної торгівлі сприяло підвищенню авторитету ЄС у світі. Перспектива поширення та консолідації єдиного ринку посилила позиції ЄС як на двосторонніх переговорах з окремими партнерами, так і на багатосторонніх переговорах у рамках ГАТТ. Так, зокрема СОТ вважає, що у перспективі модель взаємодії та лібералізації торгівлі в рамках ЄС може слугувати прикладом для оформлення співробітництва між членами СОТ. Правове регулювання міжнародної торгівлі реалізується насамперед шляхом розподілу повноважень між ЄС та країнами-учасницями. Внаслідок цього склалися три сфери повноважень: до першої належать виключні повноваження ЄС, до другої – спільні повноваження, до третьої – повноваження, які країни-члени зберігають за собою і на які не поширюється торгова політика ЄС. Торгова політика ЄС формується і реалізується за допомогою двох типів законодавства: первинного та вторинного. ЄС бере участь у консультаціях і переговорах та укладає значну

кількість угод у рамках ГАТТ/СОТ. Розвиток СТП був тривалим процесом, що розгорнувся з кінця 60-х – початку 70-х років після запровадження спільного митного тарифу і скасування внутрішнього мита. Після завершення формування внутрішнього ринку і скасування контролю на внутрішніх кордонах на початку 1993 р. припинили своє існування майже 6 тис. національних кількісних обмежень – на той момент вони були скасовані.

2. Завдання та компетенція СОТ щодо торгівлі товарами.

Багатосторонню торговельну систему, у центрі якої знаходиться Світова організація торгівлі (СОТ), можна визначити в широкому сенсі як набір міжнародних правил, виконання яких вимагається від країн при здійсненні торговельних відносин між собою. Головною метою цих правил є сприяння відкритій і ліберальній торговельній політиці. Існуючі правила постійно удосконалюються для того, щоб відповідати умовам світової торгівлі. Основними цілями СОТ, визначеними у преамбулі Марракеської угоди про заснування СОТ, є підвищення рівня життя і зростання реального доходу у країнах-членах; забезпечення повної зайнятості, розширення виробництва і торгівлі, оптимальне використання світових ресурсів. На відміну від ГАТТ ці цілі визначені більш чітко, відзначається, що вони поширюються і на послуги. Крім того, серед нових завдань, що стоять перед багатосторонньою організацією, визначені: забезпечення сталого розвитку шляхом оптимального використання світових ресурсів; сприяння захисту та збереження навколишнього середовища, зрахованням різних рівнів національного економічного розвитку; сприяння країнам, що розвиваються, за особливо найменш розвиненим в забезпеченні для них більшої частки в зростанні міжнародної торгівлі; забезпечення сталого функціонування інтегрованої багатосторонньої торговельної системи, в яку входять ГАТТ, результати попередніх заходів, спрямованих на лібералізацію торгівлі атакож ті результати Уругвайського раунду багатосторонніх торгових переговорів. СОТ удосконалила практику ГАТТ, яка полягала у проведенні переговорів на періодичних раундах, і забезпечила форум для проведення постійних переговорів.

3. Керівні органи СОТ.

Конференція міністрів – це вищий орган СОТ, який має повноваження приймати рішення щодо: усіх питань, які регулюються багатосторонніми торговельними угодами; тлумачення Угоди про заснування СОТ та багатосторонніх торговельних угод; внесення поправок до Угоди про заснування СОТ та багатосторонніх торговельних угод, крім багатосторонніх торговельних угод з обмеженою кількістю учасників; приєднання держави або окремої митної території до Угоди про СОТ; звільнення від зобов'язань члена; засновувати Комітет з торгівлі і розвитку, Комітет з обмежень у зв'язку з платіжним балансом, Комітет з питань бюджету, фінансів та управління, а також інші додаткові Комітети при необхідності; призначати Генерального директора і приймати правила його повноважень, обов'язків. Генеральна рада складається з представників усіх членів. Генеральна рада виконує такі функції: Конференції міністрів у проміжках між засіданнями останньої; Органу з вирішення спорів; Органу з огляду торговельної політики. Генеральній раді підзвітні три Ради, кожна з яких займається своєю, досить широкою сферою торгівлі: Рада з торгівлі товарами; Рада з торгівлі послугами; Рада з торговельних аспектів прав інтелектуальної власності. Ради здійснюють нагляд за функціонуванням і проведенням багатосторонніх угод СОТ у відповідних галузях торгівлі. Вони є відкритими для участі представників усіх країн-членів, а також мають інші органи.

4. Механізм огляду торговельної політики СОТ.

Світова організація торгівлі забезпечує проведення періодичних оглядів торговельної політики її членів. Згідно зі ст. III Функції СОТ Марракеської угоди про заснування Світової організації торгівлі, керівництво механізмом перегляду торговельної політики є однією з головних функцій СОТ. Хоча такі огляди є частиною домовленостей Уругвайського раунду, їх почали проводити за кілька років до завершення раунду. Учасники раунду узгодили питання проведення оглядів на Міністерському засіданні 1988 року, а в жовтні наступного року було дійсно перший огляд. Спочатку вони проводились

згідно ГАТТ, і, як і ГАТТ, стосувались виключно торгівлі товарами. З створенням СОТ в 1995 році огляди почали охоплювати також торгівлю послугами та торгівельні аспекти прав інтелектуальної власності. Огляд торговельної політики членів СОТ – це один з найважливіших видів діяльності організації, оскільки є значущим елементом транспарентності, який посилює принцип забезпечення передбачуваності торговельних режимів, законодавства і практики його виконання членами СОТ. Такі огляди є регулярними і дають можливість говорити про цілі і якість заходів, що вживаються урядами членів СОТ у сфері торгівлі, їх політику і потреби, а також дають можливість розгорнути дискусію і забезпечити зворотний зв'язок про ефективність торгової політики і можливостей її вдосконалення. Всі члени СОТ повинні пройти процедуру огляду у той чи інший час. Частота таких оглядів залежить від розміру країни: чотири найбільших світових трейдери (ЄС, США, Японія і Китай) проходять процедуру приблизно раз на два роки; наступні 16 членів СОТ (з огляду на їх частку у світовій торгівлі) переглядаються кожні чотири роки; інші члени, у т. ч. й Україна, переглядаються кожні шість років, з можливістю тривалого перехідного періоду.

5. Механізм врегулювання спорів СОТ.

Врегулювання спорів відіграє провідну роль у міжнародній торговельній системі. Так, ст. III п. 2 Домовленості про правила і процедури врегулювання спорів визначено, що «система врегулювання спорів СОТ є центральним елементом у справі забезпечення безпеки і передбачуваності багатосторонньої торговельної системи. Члени СОТ визнають, що він служить для захисту прав та зобов'язань членів СОТ за охопленими угодами, а також для прояснення існуючих положень цих угод відповідно до звичайних правил тлумачення міжнародного публічного права». Врегулювання спорів є важливим засобом гарантування виконання членами СОТ зобов'язань, які були прийняті під час торговельних переговорів. Без ефективного механізму розв'язання проблем, що виникають у торговельно-економічних відносинах, країни могли б використовувати лише дипломатію. У такій ситуації вирішення спору можливе, якщо в обох сторін є бажання знайти взаємоприйнятне

рішення. У протилежному випадку спір вирішувався б з позиції сили: економічна чи політична сила учасників визначала б їх результат. Тому однією з основних переваг СОТ є забезпечення можливості для будь-якої країни-члена використовувати незалежну процедуру врегулювання спорів для реалізації своїх прав за відповідними торговими угодами СОТ. У практиці світової торговельної системи спорами є суттєві розбіжності в інтерпретації певного торговельного правила чи зобов'язання. Зазвичай спір виникає, якщо певна країна запроваджує торговельні заходи чи застосовує дії, які, на думку однієї чи кількох країн-членів СОТ, порушують укладені Угоди чи призводять до невиконання країною своїх зобов'язань.

Контрольні запитання для перевірки досягнення результатів навчання

1. З якою періодичністю проводиться огляд торгової політики?
2. Який орган СОТ відповідає за процедуру врегулювання спорів?
3. У якому нормативно-правовому акті закріплені основні цілі СОТ?

Критерії оцінювання під час поточного контролю

У відповідності до визначених критеріїв поточний контроль здійснюється за визначеною силабусом (робочою навчальною програмою) системою.

Відвідування лекційних занять оцінюється, виходячи з кількості пропущених здобувачем занять (медичні довідки, заяви, рапорти, інші документи не легалізують відсутність здобувача вищої освіти на лекції).

**БАНК ТЕСТІВ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ЗА ТЕМАМИ ЛЕКЦІЙ**

*До теми 1
«Історія формування митних відносин
на території Європи»*

1. Економічною передумовою появи мит було:
 - a. виникнення товарного виробництва з метою обміну
 - b. утворення держави і державної влади
 - c. захист кордонів
 - d. зміцненню власного виробництва

2. Політичною передумовою появи мит було:
 - a. виникнення товарного виробництва з метою обміну
 - b. утворення держави і державної влади
 - c. захист кордонів
 - d. зміцненню власного виробництва

3. Влада середньовічних міст намагалася захистити місцевих жителів за допомогою митних заходів:
 - a. від товарів поганої якості
 - b. від напливу іноземних однорідних товарів
 - c. для заохочення виробництва товарів місцевого виготовлення
 - d. все перераховане вище

4. Батьківщиною меркантилізму вважають:

a. Італію	c. Англію
b. Францію	d. Німеччину

5. Концепцію меркантилізму створювали:
 - a. професійні вчені
 - b. діючі практики
 - c. купці, промисловці, працівники зовнішньоторговельних компаній
 - d. банкіри

До теми 2

«Поняття та основи митної політики ЄС»

1. Суб'єктами митного права ЄС є:
 - a. суверенні держави
 - b. міжнародні організації
 - c. юридичні особи
 - d. фізичні особи

2. Існують два підходи утворення вільних економічних зон:
 - a. територіальна концепція
 - b. економічна концепція
 - c. режимна, або точкова концепція
 - d. галузева концепція

3. Момент перетину товаром географічного кордону і митного кордону:
 - a. Збігаються не завжди
 - b. збігаються, тільки якщо це кордону ЄС
 - c. завжди збігаються
 - d. ніколи не збігаються

4. З перерахованих відносин не становлять предмет митного права ЄС відносини, пов'язані з:
 - a. переміщенням товарів між кордонами держав-членів ЄС
 - b. встановленням відповідальності за порушення митних правил

- c. організацією і функціонуванням митних інститутів ЄС
- d. переміщенням товарів за митний кордон ЄС

До теми 3
«Система джерел митного права ЄС»

1. Генеральну угоду з тарифів і торгівлі було укладено в:
 - a. 1947 р
 - b. 1974 р
 - c. 1946 р
 - d. 1963 р

2. Договір про заснування Європейського Економічного Співтовариства набув чинності в _____ році
 - a. 1957
 - b. 1975
 - c. 1968
 - d. 1961

3. Джерелами митного права ЄС не є:
 - a. внутрішньодержавні акти країн-членів ЄС
 - b. судова практика
 - c. директиви
 - d. міжнародні договори

4. Норми вторинного права в системі джерел європейського права – це:
 - a. Акти інститутів Євросоюзу
 - b. звичаї та традиції
 - c. національне законодавство
 - d. акти прецедентного права

5. Норми первинного права в системі джерел Європейського права – це:
 - a. Установчі договори

- b. постанови Ради Європи
- c. національне законодавство
- d. міжнародні угоди Євросоюзу

До теми 4

«Митне право ЄС і міжнародне право. ЄС як суб'єкт міжнародних митних відносин»

1. В якому році вступила в силу переглянута Кіотська конвенція:
 - a. 2004
 - b. 2005
 - c. 2006
 - d. 2007

2. Структурно Кіотська конвенція складається з:
 - a. тексту Конвенції
 - b. генерального додатка
 - c. спеціального додатка
 - d. виняткового додатка

3. Яка конвенція є універсальним кодифікованим міжнародно-правовим актом в галузі митної справи, яка регулює практично всі митні питання:
 - a. Кіотська
 - b. Найробі
 - c. Стамбульська
 - d. Конвенція про гармонізовану систему

4. Всесвітня митна організація носила назву:
 - a. Конференція ООН з торгівлі та розвитку (ЮНКТАД – UNCTAD)
 - b. Міжнародний союз для публікації митних тарифів
 - c. Всесвітня торгова організація
 - d. Рада митного співробітництва

До теми 5 «Митні платежі ЄС»

1. Які заходи вводяться тільки як виняткові засоби правового захисту в надзвичайних ситуаціях, не переслідуючи мету запобігання «несправедливих» переваг:
 - a. антидемпінгові
 - b. компенсаційні
 - c. спеціальні захисні
 - d. все вищеперелічене

2. Застосування антидемпінгових заходів регулюється:
 - a. ГАТТ 1947
 - b. Угоді про застосування Статті VI ГАТТ 1994
 - c. Угода із захисних заходів
 - d. Закон України «Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту»

3. Ціновий демпінг це:
 - a. зниження ціни експортного товару за рахунок отримання транспортних послуг на пільгових умовах
 - b. маніпулювання валютним курсом і використання множинних валютних курсів з метою отримання переваги над виробниками країни-імпортера даного товару
 - c. реалізація товару на зарубіжних ринках дешевше, ніж на внутрішньому ринку
 - d. має місце тоді, коли низькі ціни на імпортовані товари обумовлені використанням у виробництві праці ув'язнених або експлуатації робітників

4. Розглядаючи при перетині кордону збори, необхідно розрізняти такі їх категорії:
 - a. митні збори
 - b. податки з обороту
 - c. акцизи
 - d. сільськогосподарські збори
 - e. демпінгові збори

5. Імпортні мита:
 - a. мита і збори, що мають рівнозначний ефект, що сплачуються при імпорті товарів;
 - b. сільськогосподарські збори та інші імпортні збори, що стягуються у відповідність із загальною сільськогосподарською політикою або в силу особливих угод по деяких товарах, виробленим в результаті переробки сільськогосподарських продуктів.
 - c. мита і збори, що мають аналогічний ефект, що сплачуються при експорті товарів;
 - d. сільськогосподарські збори та інші експортні збори, що стягуються у відповідність із загальною сільськогосподарською політикою або в силу особливих угод по деяких товарах, виробленим в результаті переробки сільськогосподарських продуктів.

До теми 6

«Правила походження та митна вартість товарів»

1. В ціну угоди для імпортованих товарів не включаються:
 - a. акцизи
 - b. вартість контейнерів для перевезення
 - c. ліцензійні збори
 - d. комісійні та брокерські збори
2. Підставою для визначення вартості імпортованого товару не служить
 - a. собівартість виробництва
 - b. комісійні збори
 - c. доходи від фінансових операцій
 - d. вартість транспортування
3. Під неpreferенційним походженням товару розуміється
 - a. походження товару поза країнами, в торгівлі з якими не застосовуються тарифні пільги
 - b. невстановлена походження товару
 - c. походження товару з країни-члена ЄС
- d. походження товару в країнах, в торгівлі з якими застосовуються тарифні пільги

4. Поняттям “товари Співтовариства” не охоплюються товари
 - a. країн поза ЄС
 - b. вироблені в ЄС з імпортованих комплектуючих
 - c. імпортовані з інших країн, пущені в обіг в ЄС
 - d. повністю вироблені на території ЄС
5. Митна вартість оподатковуваних товарів, що ввозяться в результаті імпортової угоди, не може бути визначена за:
 - a. біржевою котировкою
 - b. розрахованої вартості по аналогії з іншими товарами
 - c. вартості угоди по подібним товарам
 - d. вартості угоди для ідентичних товарів

До теми 7
«Особливості митних операцій в ЄС»

1. Виняток з необхідності обов’язкового подання до митного органу після прибуття імпортованого товару в ЄС складають товари:
 - a. туристичного характеру
 - b. спортивні
 - c. сільськогосподарського характеру
 - d. оборонного значення
2. Винятки з правил митного пред’явлення товару існують, коли:
 - a. товар є особистим багажем особи
 - b. товар неподакцизен
 - c. з товару зібрані всі належні платежі
 - d. товар має оборонне значення
3. Звільнення від сплати мита неможливо щодо:
 - a. обладнання оборонного характеру
 - b. медичного обладнання
 - c. навчальних посібників і наукового обладнання
 - d. професійного обладнання

4. Термін подачі постановки під митний режим для товарів, перевезених морським транспортом, становить _____ доби:
 - a. 45
 - b. 50
 - c. 25
 - d. 30

5. Митна декларація не може бути представлена особою:
 - a. які не мають ліцензію на виробництво перевезень
 - b. діє від імені цих осіб
 - c. ввозять товар на територію Співтовариства
 - d. перевозять товар через територію Співтовариства

До теми 8
«Співробітництво ЄС та СОТ»

1. Вищий орган СОТ:
 - a. Конференція Міністрів
 - b. Генеральна Рада
 - c. Рада з торгівлі товарами
 - d. Апеляційний орган
2. Генеральна рада виконує такі функції:
 - a. Конференції міністрів у проміжках між засіданнями останньої;
 - b. Орган з вирішення спорів;
 - c. Органу з огляду торговельної політики
 - d. все вищеперелічене
3. В якому році було підписано Протокол про вступ України до СОТ:
 - a. 2003
 - b. 2005
 - c. 2008
 - d. 2010

ГЛОСАРІЙ МИТНИХ ТЕРМІНІВ

Особа (Person):

а) фізична особа;

б) юридична особа, створена на основі законодавства держави-члена;

в) об'єднання осіб, здатне здійснювати юридичні дії, але не має статусу юридичної особи.

Особа, яка доміцільована в Співтоваристві (Person established in the Community): для фізичних осіб – будь-яка особа, яка постійно проживає на території Співтовариства; для юридичних осіб та об'єднань осіб – будь-яка особа, що має на території Співтовариства зареєстрований офіс, центральну штаб-квартиру або постійне ділове установа.

Митні органи (Customs authorities)– органи влади, до повноважень яких належить, серед іншого, застосування митних правил (таке тлумачення дозволяє зараховувати до митної влади імміграційну службу, прикордонні органи і т. п.).

Митний статус (Customs status) – приналежність або відсутність приналежності товару до «товарів Співтовариства».

Товари Співтовариства (Community Goods):

а) товари, повністю вироблені на митній території Співтовариства і не включають в себе товари, імпортовані з-за меж митної території Співтовариства;

б) товари, імпортовані з країн і територій, що не входять до складу митної території Співтовариства, і випущені у вільний обіг у Співтоваристві;

в) товари, вироблені на митній території Співтовариства з товарів, зазначених тільки в пункті (б) або з поєднання товарів, зазначених у пунктах (а) і (б).

Іноземні товари (Non-Community Goods)– усі товари, що не відповідають визначенню «товарів Співтовариства».

Імпортні мита (Import duties):

а) мита і збори, що мають рівнозначний ефект, що сплачуються при імпорті товарів;

б) сільськогосподарські мита та інші імпорتنі збори, що стягуються у відповідність із загальною сільськогосподарської політикою або в силу особливих угод по деяким товарам, виробленим в результаті переробки сільськогосподарських продуктів.

Експортні мита (Export duties):

а) мита і збори, що мають рівнозначний ефект, що сплачуються при експорті товарів;

б) сільськогосподарські мита та інші експортні збори, що стягуються у відповідність із загальною сільськогосподарської політикою або в силу особливих угод по деяким товарам, виробленим в результаті переробки сільськогосподарських продуктів.

Митний борг (Customs debt) – зобов'язання особи сплатити суму імпортного мита (митний борг по імпорту) або експортного мита (митний борг по експорту), що відповідає, згідно з діючими нормами Співтовариства, що імпортуються або експортуються.

Митний нагляд (Customs supervision) – сукупність дій митних органів, що проводяться з метою забезпечення реалізації митних та інших застосовних до товарів правил.

Митний контроль (Customs controls) – здійснення митними органами спеціальних дій, що проводяться з метою забезпечення реалізації митних та інших застосовних до товарів правил, а саме: огляд товарів, перевірка наявності і правильності заповнення документів, перевірка бухгалтерських рахунків та інших записів, огляд транспортних засобів, огляд багажу і особистих речей, подача офіційних запитів та ін.

Митний режим (Customs-approved treatment or use of goods) – сукупність дій і процедур, які створюють правові наслідки стосовно митного статусу імпортованих (експортованих) товарів і виникнення митного боргу.

Митна процедура (Customs procedure) – різновид митного режиму, що передбачає подачу митної декларації.

Економічна митна процедура (Customs procedure with economic impact) – митна процедура, яка зачіпає економічні інтереси Товариства та вимагає дозволу митних органів.

Митна декларація (Customs declaration) – акт, за допомогою якого особа висловлює у встановленій формі і порядку намір помістити товари під обрану митну процедуру.

Декларант (Declarant) – особа, яка представляє митну декларацію від свого імені або особа, від імені якого представлена митна декларація; не обов’язково відповідає особі, яка представляє товари для митного контролю.

Випуск товарів (Release of goods)– акт митних властей, що допускає використання товарів з метою, відповідних даної митної процедури.

Заходи торгової політики (Commercial policy measures) – нетарифні заходи регулювання імпорту та експорту, що застосовуються в рамках спільної торговельної політики Співтовариства.

Експорт (Export) – митна процедура, призначена для вивезення товарів Співтовариства за межі митної території.

Реекспорт (Re-exportation) – митний режим зворотного вивезення іноземних товарів за межі митної території Співтовариства.

Випуск у вільний обіг (Release for free circulation) – митна процедура, за допомогою якої імпортовані іноземні товари набувають статусу товарів Співтовариства; дана процедура передбачає сплату імпортних мит і застосування заходів торговельної політики.

Транзит (Transit) – переміщення товару з країни експорту в країну імпорту через територію однієї або декількох третіх країн.

Переробка (Processing) – суттєва зміна властивостей (якостей) товару, а також збірка (розбирання) і ремонт товару.

ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Заняття № 1

Тема

Історія формування митних відносин на території Європи

(для денної форми навчання)

Мета вивчення

Закріпити знання щодо формування перших концепції міжнародної торгівлі на території Європи та історії митного законодавства ЄС. Визначити основні поняття теорії міжнародної торгівлі, етапи розвитку, охарактеризувати сучасний стан та новітні напрямки розвитку законодавства ЄС у сфері митної справи.

Література

1. Massimo F. Customs Law of the European Union. Kluwer Law International; 4 edition. 2012. 768 p.
2. Дахно І.І. Міжнародна торгівля: навч. посіб. К.: МАУП, 2003. С. 5-9, 38-44.
3. Кольбенко А.В. Митна справа в контексті світової історії. *Митна справа*. 1999. № 1. С. 71-75.
4. Кормич Б.А. Етапи формування режиму найбільшого сприяння у міжнародному митному праві. *Правове життя сучасної України: матеріали Міжнар. наук. конф. НУ «ОЮА»*. Т. 2. О.: Фенікс, 2012. С. 107-109.
5. Кулишер И.М. Основные вопросы международной торговой политики. 4-е изд. М., 2016. 575 с.

Питання заняття

1. Митна справа в Європі у середні віки.
2. Перші теорії міжнародної торгівлі:

- меркантилізм;
- класичні теорії міжнародної торгівлі.
- 3. Етапи розвитку режиму найбільшого сприяння то роль країн Європи у формуванні міжнародної митної політики.
- 4. Митне право ЄС: проблеми і специфіка розвитку.
- 5. Історія створення митного союзу в Європейському Союзі.
- 6. Функції та форми митної політики ЄС.

Завдання для наукових доповідей за темою заняття

1. Найбільш впливові представники теорій міжнародної торгівлі.
2. Ранній і пізній меркантилізм: порівняльний аналіз.

Завдання

1. Дайте визначення поняттям «меркантилізм», «режим найбільшого сприяння», «митне право ЄС».
2. Скласти схему етапів формування режиму найбільшого сприяння.
3. Здійснити пошук в мережі Інтернет відомостей щодо функцій та форм митної політики. Результати пошуку обробити аналітично.

Заняття № 2

Тема

Поняття та основи митної політики ЄС

(для денної форми навчання)

Мета вивчення

Закріпити знання та визначити основні поняття щодо основ митної політики ЄС.

Література

1. Massimo F. Customs Law of the European Union. Kluwer Law International; 4 edition. 2012. 768 p.

2. Lyons T. EC customs law. Oxford; New York Oxford University Press, 2001. 484 p.
3. Inama S., Vermulst E. Customs and Trade Laws of the European Community. Kluwer, 1999.
4. Lasok D. The Customs Law of the European Economic Community. 2nd edition. Kluwer, 1990.
5. Lasok D. The Trade and Customs Law of the European Union. The Hague Kluwer Law International, 1998. 470 p.
6. Аракелян М.Р., Василенко М.Д. Право Європейського Союзу: підручник. О.: Фенікс, 2012. 390 с.
7. Муравйов В.І. Право Європейського Союзу: підручник. К.: ЮрінкомІнтер, 2011. 704 с.
8. Моденов А.К. Таможенное право Европейского Союза. СПб.: СПбГУИЭУ, 2010. 106 с.

Питання заняття

1. Поняття, зміст та сутність митного права ЄС.
2. Суб'єкти митного права ЄС.
3. Система митного права ЄС.
4. Поняття митного союзу.
5. Митна територія та митний кордон ЄС.

Завдання для наукових доповідей за темою заняття

1. Історія формування митного союзу ЄС. Етапи розвитку.
2. Органи співтовариства як суб'єкти митного права.

Завдання

1. Дайте визначення поняттям «суб'єкт митного права», «митна територія», «митний кордон».
2. Здійснить аналіз джерел митного права ЄС, де закріплені основні положення щодо митного союзу. Отримані результати оформити у вигляді доповіді.

Заняття № 3

Тема

Система джерел митного права ЄС

(для денної форми навчання)

Мета вивчення

Закріпити знання та визначити основні поняття щодо основних джерел митного права ЄС та класифікувати їх.

Література

нормативно-правові акти:

1. Regulation (EU) No 952/2013 Of The European Parliament And Of The Council Of 9 October 2013 Laying Down The Union Customs Code (OJ L 269, 10.10.2013, P. 1–101).

спеціальна література:

2. Аракелян М.Р., Василенко М.Д. Право Європейського Союзу: підручник. О.: Фенікс, 2012. 390 с.
3. Борисов К.Г. Международное таможенное право. Москва, 1997. С. 47-53.
4. Буваева Н.Э. Международное таможенное право: учебник. М., 2015. 376 с.
5. Международное публичное право / под. ред. Бекашева К.А. М., 2005. С. 120-143.
6. Суд Европейских Сообществ. Избранные решения / Отв. редактор: докт. юрид. наук, проф. Л.М.Энтин. М., 2001. 400 с.
7. Massimo F. Customs Law of the European Union. Kluwer Law International; 4 edition. 2012. 768 p.

Питання заняття

1. Поняття та основні джерела митного права ЄС.
2. Акти первинного права (установчі договори Європейських співтовариств і Європейського Союзу).
3. Акти вторинного права (нормативно-правові акти інститутів ЄС).
4. Рішення Суду Європейських співтовариств.

5. Міжнародні договори Співтовариств і держав-членів.
6. Єдиний (Модернізований) митний кодекс ЄС - перехід на наднаціональну єдину митну систему.
7. Принципи як джерела митного права ЄС.

Завдання для наукових доповідей за темою заняття

1. Особливості дії міжнародних договорів як джерел митного права ЄС.
2. Модернізований митний кодекс ЄС: загальна характеристика.

Завдання

1. Проаналізувати рішення Європейського Суду 2015 року та дати їм правову оцінку. Судові рішення доступні за посиланням: http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/common/infringements/case_law/court_cases_customs_2015.pdf
2. Скласти таблицю, де схематично будуть представлені ієрархією джерела митного права ЄС і до кожної групи / підгрупи привести конкретні приклади нормативно-правових актів.

Заняття № 4

Тема

Митне право ЄС і міжнародне право. ЄС як суб'єкт міжнародних митних відносин (для денної форми навчання)

Мета вивчення

Закріпити знання та визначити основні поняття щодо співвідношення митного права ЄС та міжнародного права.

Література

нормативно-правові акти:

1. Конвенція про створення Ради Митного Співробітництва, 1950. *Офіційний вісник України*. 2005. № 12. Ст. 648.

2. Конвенція про тимчасове ввезення, 1990. *Офіційний вісник України*. 2004. № 36. Ст. 2445.
3. Міжнародна конвенція про взаємну адміністративну допомогу у відверненні, розслідуванні та припиненні порушень митного законодавства, 1977. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_926#Text
4. Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур (Киотська конвенція). Редакція 1999 р. *Офіційний вісник України*. 2011. № 71. Ст. 2711.

спеціальна література:

5. Борисов К.Г. Международное таможенное право: учеб. пособие. изд. 2-е. доп. М., 2001. 616 с.
6. Гребенников А.В. Всемирная таможенная организация в международном таможенном праве. М., 2012. 64 с.
7. Додин Е.В. Рамочные стандарты безопасности и упрощения глобальной торговли. *Митна справа*. 2005. № 4. С. 9-12.
8. Ершов А.Д. Международные таможенные отношения: учеб. пособие. СПб, 2000. 206 с.
9. Кивалов С.В. Загальні питання оптимізації зовнішньоекономічної діяльності та митної справи. *Митна справа*. 2009. №6(66). С. 3-9.
10. Селютин А. Новые стандарты таможенного дела. *Юридическая практика*. 2005. № 28.
11. Шепелев А.Ф., Туров А.С. Товарная номенклатура внешнеэкономической деятельности. М., 2000. 141 с.

Питання заняття

1. Всесвітня митна організація та її діяльність щодо врегулювання міжнародних митних відносин:
 - а) Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур 1975 року (Киотська конвенція);
 - б) Стамбульська конвенція про тимчасове ввезення 1993 р.;
 - в) Міжнародна конвенція про Гармонізовану систему опису та кодування товарів 1987 р.

2. Європейська економічна комісія ООН та розробка угод в митній сфері.
3. ГАТТ-1947 та багатосторонні раунди торговельних переговорів. Створення СОТ.

Завдання для наукових доповідей за темою заняття

1. Деякі актуальні проблеми реалізації міжнародних стандартів Кіотської конвенції у діяльності митних органів ЄС.
2. Історія та етапи створення Міжнародної конвенції про Гармонізовану систему опису та кодування товарів.
3. Значення гармонізованої системи описування та кодування товарів, її застосування.

Завдання

1. Скласти таблицю, де схематично будуть представлені всі багатосторонні раунди переговорів ГАТТ/СОТ. По кожному раунду надати практичні результати і дати їм правову оцінку у контексті історії розвитку міжнародної торгівлі.
2. Заповнити Карнет АТА –міжнародний митний документ відповідно до Стамбульської конвенції про тимчасове ввезення. Карнет АТА доступний за посиланням: http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/carnet.pdf.

Заняття № 5

Тема

Митні платежі ЄС

(для денної та заочної форми навчання)

Мета вивчення

Закріпити знання та визначити основні поняття щодо митних платежів ЄС.

Література

нормативно-правові акти:

1. Council Directive 2006/112/EC of 28 November 2006 on the common system of value added tax. *OJ L* 347, 11.12.2006, p. 1–118.
2. Council Directive 2006/79/EC of 5 October 2006 on the exemption from taxes of imports of small consignments of goods of a non-commercial character from third countries (codified version). *OJ L* 286, 17.10.2006, p. 15–18.
3. Council Directive 2007/74/EC of 20 December 2007 on the exemption from value added tax and excise duty of goods imported by persons travelling from third countries. *OJ L* 346, 29.12.2007, p. 6–12.
4. Council Directive 2008/9/EC of 12 February 2008 laying down detailed rules for the refund of value added tax, provided for in Directive 2006/112/EC, to taxable persons not established in the Member State of refund but established in another Member State. *OJ L* 44, 20.2.2008, p. 23–28.
5. Council Directive 2009/132/EC of 19 October 2009 determining the scope of Article 143(b) and (c) of Directive 2006/112/EC as regards exemption from value added tax on the final importation of certain goods. *OJ L* 292, 10.11.2009, p. 5–30.
6. Council Implementing Regulation (EU) No 282/2011 of 15 March 2011 laying down implementing measures for Directive 2006/112/EC on the common system of value added tax. *OJ L* 77, 23.3.2011, p. 1–22.
7. Council Regulation (EC) No 1225/2009 Of 30 November 2009 On Protection Against Dumped Imports From Countries Not Members Of The European Community. *OJ L* 83, 27.3.2015, p. 16–33.
8. Council Regulation (EC) No 260/2009 Of 26 February 2009 On The Common Rules For Imports. *OJ L* 84, 31.3.2009, p. 1–17.

9. Council Regulation (EC) No 597/2009 Of 11 June 2009 On Protection Against Subsidised Imports From Countries Not Members Of The European Community. *OJ L 188*, 18.7.2009, p. 93–126.
10. Council Regulation (EC) No 625/2009 Of 7 July 2009 On Common Rules For Imports From Certain Third Countries. *OJ L 185*, 17.7.2009, p. 1–15.
11. Regulation (EU) 2015/476 of the European Parliament and of the Council of 11 March 2015 on the measures that the Union may take following a report adopted by the WTO Dispute Settlement Body concerning anti-dumping and anti-subsidy matters. *OJ L 83*, 27.3.2015, p. 6–10.
12. Thirteenth Council Directive 86/560/EEC of 17 November 1986 on the harmonization of the laws of the Member States relating to turnover taxes - Arrangements for the refund of value added tax to taxable persons not established in Community territory. *OJ L 326*, 21.11.1986, p. 40–41.

спеціальна література:

13. Massimo F. Customs Law of the European Union. Kluwer Law International; 4 edition. 2012. 768 p.

Питання заняття

1. Мита в ЄС. Класифікація митних зборів.
2. Загальний митний тариф.
3. Податки з обороту і акцизи.
4. Спеціальні митні збори:
 - а) антидемпінгові заходи і процедура їх введення. Регламент Ради (ЄС) N 1225/2009 Про захист від демпінгового імпорту з країн, які не є членами Європейського Співтовариства. Антидемпінгова Угода СОТ;
 - б) компенсаційні мита і правила застосування. Регламент Ради (ЄС) № 597/2009 про захист від субсидованого імпорту з держав, що не є членами Європейського Співтовариства. Угода СОТ про субсидії і компенсаційні заходи;

- в) захисні заходи. Регламент Ради (ЄС) № 260/2009 про спільні правила ввезення. Регламент Ради (ЄС) № 625/2009 про спільні правила щодо імпорту з окремих третіх країн. Угода СОТ про захисні заходи.
5. Інтегрований тариф ЄС

Завдання

1. Проаналізувати ставки ПДВ, які застосовуються у державах-членах Європейського союзу. Надати правову оцінку. Схема доступна за посиланням:http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/vat/how_vat_works/rates/vat_rates_en.pdf
2. Проаналізувати судові рішення щодо застосування антидемпінгових і захисних мит. Дати правову оцінку. Простежити тенденцію, які з розслідувань в ЄС порушуються частіше і які чинники на це впливають.
3. Декларується ввезений на митну територію ЄС товар – чоловіча туалетна вода. Митна вартість товару – 17311 євро. Ставка ввізного мита – 25% митної вартості. Обчислити ввізне мито.
4. Декларується ввезений на митну територію ЄС товар – вино. Митна вартість товару – 4500 євро. Ставка ПДВ – 20%. Розмір ввізного мита становить - 2644 євро. Розмір акцизу 2093 євро. Обчислити ПДВ.
5. Декларується, що вивозиться з ЄС товар – військове спорядження. Митна вартість товару – 3 777 000 євро. Ставка вивізного митного збору – 15% митної вартості. Обчислити вивізне мито.
6. Декларується ввезений в ЄС товар – килими з вовни. Митна вартість товару – 4500 євро. Мито – 450 євро. Ставка акцизу – 10% митної вартості. Обчислити акциз.

Заняття № 6

Тема

Правила походження та митна вартість товарів

(для денної форми навчання)

Мета вивчення

Закріпити знання та визначити основні поняття щодо правил походження товарів та митної вартості.

Література

нормативно-правові акти:

1. Генеральна угода з тарифів і торгівлі, 1947. *Україна і Світова організація торгівлі*: збірник офіційних документів. К., 2002. 384 с.
2. Commission Regulation (EEC) No 2454/93 of 2 July 1993 laying down provisions for the implementation of Council Regulation (EEC) No 2913/92 establishing the Community Customs Code. *OJ* No L 302, 19. 10. 1992). Articles 35-65 and Annexes 9 to 11.
3. Council Regulation (EEC) No 2913/92 of 12 October 1992 Amended by: establishing the Community Customs Code. *OJ* L 302, 19.10.1992, p. 1. Articles 22-26.
4. Regulation (EU) No 952/2013 Of The European Parliament And Of The Council Of 9 October 2013 Laying Down The Union Customs Code. *OJ* L 269, 10.10.2013, p. 1-101.

спеціальна література:

5. Моденов А.К. Таможенное право Европейского Союза. СПб.: СПбГУИЭУ, 2010. 106с.
6. Наку А.А., Кучер Б.И. Таможенное право ЕС: навч. посібник. К.: ІМВ КНУ ім. Тараса Шевченка, 2003. 189 с.
7. Massimo F. Customs Law of the European Union. Kluwer Law International; 4 edition. 2012. 768 p.

Питання заняття

1. Загальні правила походження товарів. Методи для визначення походження товарів.

2. Непреференційне походження товарів.
3. Преференційне походження товарів.
4. Митна вартість товару:
 - а) метод «ціни угоди»;
 - б) резервні методи визначення митної вартості.
5. Основні вимоги законодавства ЄС до безпеки та якості товарів

Завдання

1. Два DVD-плеєра, повністю однакові за функціями, виготовлені на одному і тому ж заводі в Китаї. Один із зазначених плеєрів розроблений в Японії, а інший – у Росії. Чи можна вважати ці плеєри ідентичними товарами?

2. Ввозяться різними партіями комп'ютери, вироблені в Таїланді на одному і тому ж заводі, однією і тією ж моделлю і марки. Однак, в накладних документах по одній з партій вказана країна походження – Китай. Чи будуть ці товари ідентичними?

3. Автомобіль зібраний на заводі у Туреччині з комплектуючих, ввезених з України. Зібрання було «викруткою». Є такий самий автомобіль, але повністю зібраний на заводі в Україні. Чи будуть ці автомобілі ідентичними?

4. Дві партії цілковито однакових костюмів: одна марка, одна і та ж модель, виготовлені на різних фабриках, розташованих у різних країнах. При цьому одна партія продана за зниженою ціною для школи-інтернату. Чи можна визначити митну вартість цієї партії, використовуючи відомості про митну вартість з другою партією?

5. Визначити за яким методом буде визначено митну вартість товару за умов: верстат вартістю 100 тис. євро був ввезений на територію ЄС у 2002 р. Унаслідок поломки був вивезений для ремонту в Японію. Вартість ремонту 5 тис. євро. Витрати з перевезення та страхування туди до митного поста 500 євро, назад – 450 євро.

Заняття № 7
Тема
Особливості митних операцій в ЄС
(для денної форми навчання)

Мета вивчення

Закріпити знання та визначити основні поняття щодо особливостей митних операцій в ЄС.

Література

нормативно-правові акти:

1. Commission Delegated Regulation (EU) 2016/341, of 17 December 2015 supplementing Regulation (EU) No 952/2013 of the European Parliament and of the Council as regards transitional rules for certain provisions of the Union Customs Code where the relevant electronic systems are not yet operational and amending Delegated Regulation (EU) 2015/2446. («TDA»).
2. Commission Delegated Regulation (EU) No. 2015/2446, of 28 July 2015 July 1993 supplementing Regulation (EU) No 952/2013 of the European Parliament and of the Council as regards detailed rules concerning certain provisions of the Union Customs Code. («DA»).
3. Commission Implementing Regulation (EU) 2015/2447, of 24 November 2015 laying down detailed rules for implementing certain provisions of Regulation (EU) No 952/2013 of the European Parliament and of the Council laying down the Union Customs Code. («IA»).
4. Commission Regulation (EC) No 2286/2003 of 18 December 2003 amending Regulation (EEC) No 2454/93 laying down provisions for the implementation of Council Regulation (EEC) No 2913/92 establishing the Community Customs Code.
5. Council Decision 2009/477/EC of 28 May 2009 (OJ L 165 of 26 June 2009).

6. Council Regulation (EEC) No 2112/78 of 25 July 1978 and entered into force in the European Community on 20 June 1983.
7. Council Regulation (EU) No. 2013/952, of 9 October 2013, laying down the Union Customs Code («UCC»).
8. Customs Convention on the International Transport of Goods Under Cover of TIR Carnets in 1975 (TIR Convention 1975).
9. Regulation (EU) No 952/2013 Of The European Parliament And Of The Council Of 9 October 2013 Laying Down The Union Customs Code. *OJ L* 269, 10.10.2013, p. 1–101.

спеціальна література:

10. Наку А.А., Кучер Б.И. Таможенное право: навч. посібник. К.: ІМВ КНУ ім. Тараса Шевченка, 2003. 189 с.
11. Massimo F. Customs Law of the European Union. Kluwer Law International; 4 edition, 2012. 768 p.

Питання заняття

1. Реєстр EORI (Реєстрація та ідентифікація господарюючого суб'єкта).
2. Єдиний адміністративний документ (SAD).
3. Митний борг (Розділ III Єдиного митного кодексу ЄС «Митний Борг і Гарантії»).
4. Карнет TIR (Transports Internationaux Routiers, International Road Transport) та її альтернативи.
5. Карнет АТА
6. Взаємне скасування мит в рамках угоди про Асоціацію з ЄС.

Завдання

1. Заповнити єдиний адміністративний документ (SAD), форма якого доступна за посиланням: http://ec.europa.eu/taxation_customs/customs/procedural_aspects/general/sad/index_en.htm
2. Партія товару була подарована імпортеру. Вартість поставки 1,5 тис. євро. Страхування – 600 євро. Вартість

аналогового товару в США – 8,5 тис. євро. Вартість в Німеччині 25 тис. євро. Мита, стягнені 15 днями раніше за аналогову партію товару 1,8 тис. євро. Розрахувати митну вартість.

3. Розрахувати мито за 100 штук товару, що ввозяться в грудні 2015 р. і оцінюються за методом «вирахування вартості», якщо: в серпні 2015 р. був проданий ідентичний товар за ціною 250 євро за штуку; у вересні 2015р. однорідний товар за ціною 280 євро за штуку був проданий фірмі – постійному покупцю декларанта; в жовтні 2015 р. незалежною фірмою були придбані 200 одиниць однорідного товару за ціною 330 євро за штуку і 150 одиниць однорідного товару за ціною 350 євро. Звичайна надбавка становить 10%; вартість транспортування до кордону – 80 євро; вартість транспортування від кордону до місця обробки в ЄС – 40 євро; витрати з навантаження, розвантаження і перевантаження – 10 євро; вартість упаковки – 15 євро; сума мита (15%), зборів і податків – 50 євро.

Заняття № 8

Тема

Співробітництво ЄС та СОТ

(для денної форми навчання)

Мета вивчення

Закріпити знання та визначити основні поняття щодо Співробітництва ЄС та СОТ.

Література

нормативно-правові акти:

1. Домовленість про правила і процедури врегулювання спорів. *Офіційний вісник України*. 2010. № 84. Ст. 2989.
2. Угода про заснування Світової організації торгівлі. *Офіційний вісник України*. 2010. № 48. Ст. 1601. (ст.ст. II – IV, Додаток 1).

спеціальна література:

3. Мальський О.М., Ягольник А.М. Міжнародне торговельне право. К.: Знання, 2005. 595 с.
4. Осика С.Г., П'ятницькій В.Т. Світова організація торгівлі. К., 2004. 516 с.
5. Покрещук О.О. Правове регулювання міжнародної торгівлі у контексті норм і правил ГАТТ/СОТ. К.: Зовнішня торгівля, 2003. 512 с.

Питання заняття

1. Торгова політика ЄС та СОТ.
2. Завдання та компетенція СОТ щодо торгівлі товарами.
3. Керівні органи СОТ.
4. Механізм огляду торговельної політики СОТ.
5. Механізм врегулювання спорів СОТ.

Завдання

1. США ввело ембарго відносно ЄС. ЄС заперечує, посилаючись на порушення статей I, II, V, XI, XIII і частини IV ГАТТ, вказуючи, що мова йде не про захист національних інтересів, а про примус.
США посилається на XXI: (b) (iii) ГАТТ, вказує на право кожної сторони самостійно визначати межі, необхідні для захисту своєї безпеки.
Розділитися на п'ять груп. Дві з них будуть виступати сторонами в спорі. Третя – група експертів, четверта – орган з вирішення спорів, п'ята – орган з апеляції.
Вирішити даний спір через усі стадії процесу.
2. США ввели санкції, Євросоюз ввів санкції. Через деякий час Росія замість заборони на ввезення товарів з санітарних причин теж ввела санкції. При цьому всі названі сторони діють в рамках СОТ.
Вирішити цей спір з позиції норм ГАТТ / СОТ і винести рішення:
– визнати рекомендації, вжити заходів для ліквідації порушення;

- виплатити компенсацію або запропонувати компенсацію;
- вимагати від ОРС повноважень і здійснити контр-заходи шляхом, зокрема, припинення узгоджених митних поступок (в результаті цього збільшується ставка тарифу на товар або товари, що ввозяться з країн-порушниць, або приймаються еквівалентні заходи, якщо мова йде про сферу послуг).

Письмово оформити свою позицію, посиляючись на нормативну базу СОТ.

Критерії оцінювання під час поточного контролю

У відповідності до визначених критеріїв поточний контроль здійснюється за визначеною силабусом (робочою навчальною програмою) системою.

Методичні вказівки (рекомендації) для викладачів, які проводять семінарські / практичні заняття

Проведення семінарських занять дозволяє вирішувати такі дидактичні цілі:

- оптимально поєднувати лекційні заняття із систематичною самостійною навчально-пізнавальною діяльністю студентів, їх теоретичну підготовку з практичною;
- розвивати уміння, навички розумової праці, творчого мислення, уміння використовувати теоретичні знання для вирішення практичних завдань;
- формувати у студентів інтерес до науково-дослідної роботи і залучення їх до наукових досліджень, які здійснює кафедра;
- забезпечувати системне повторення, поглиблення і закріплення знань студентів за певною темою;
- формувати уміння і навички здійснення різних видів майбутньої професійної діяльності;
- здійснювати діагностику і контроль знань студентів з окремих розділів і тем програми, формувати уміння і навички виконання різних видів майбутньої професійної діяльності.

Практичні (семінарські) заняття проводяться в об'ємі, не меншому, ніж зазначений у цьому комплексі для таких занять.

При проведенні семінарських занять викладач заздалегідь формує порядок проведення семінарського заняття, у якому визначає порядок і послідовність заслуховування підготовлених відповідно до теми заняття доповідей, обговорення їх, опитування студентів, проведення захисту рефератів, у разі наявності таких та проведення дискусії з теми семінарського заняття.

При підготовці до перших семінарів викладачеві бажано обговорити зі студентами зміст китайського прислів'я: «Найкраща пам'ять гірша, ніж найгірше чорнило». Слід також продемонструвати першокурсникам види записів, використання яких допоможе їм приймати участь у обговоренні конкретних проблем:

- виписки, цитати – дослівні, точні записи конкретного тексту з посиланням на джерело інформації та його автора;

- план виступу – сукупність чітко сформульованих, послідовно викладених думок, які відбивають основний зміст прочитаного;

- тези – основні положення тексту без додаткових пояснень;

- конспект – короткий послідовний виклад інформації з першоджерела. Для оперативного використання студентам можна рекомендувати накопичувати інформацію на спеціальних картках – аркушах твердого паперу невеликого формату.

Оцінка доповідей, відповідей на запитання оцінюються за національною шкалою, про що ставиться відмітка у журналі академгрупи.

При проведенні занять, крім відповідей на питання (відповідно до рекомендованих планів), студентами розв'язуються ситуативні завдання (задачі).

Оцінювання вирішення ситуативних завдань проводиться також за національною шкалою, про що робиться відміта в журналі академгрупи.

**БАНК ТЕСТІВ
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ЗА ТЕМАМИ**

*До теми 1
«Історія формування митних відносин
на території Європи»*

1. Загальний режим найбільшого сприяння, встановлений нормами:
 - a. ст. 1 ГАТТ
 - b. ст. 5 ГАТТ
 - c. ст. 7 ГАТТ
 - d. Марракешської угоди про заснування СОТ

2. Режим найбільшого сприяння являє собою:
 - a. зовнішньоторговельний режим, коли одна країна надає іншій більш сприятливий режим доступу на свій ринок, наприклад, шляхом зниження митних ставок на певний товар, то вона одночасно і безумовно надає такий же режим іншим країнам
 - b. режим, який вимагає від країн недискримінаційного ставлення до імпортованих товарів, надаючи останнім не менш сприятливий режим ніж товарам національного виробництва
 - c. зовнішньоторговельний режим, коли одна країна надає іншій менш сприятливий режим доступу на свій ринок, наприклад, шляхом збільшення митних ставок на певний товар
 - d. все перераховане вище

3. Національний режим являє собою:
 - a. зовнішньоторговельний режим, коли одна країна надає іншій більш сприятливий режим доступу на свій

- ринок, наприклад, шляхом зниження митних ставок на певний товар, то вона одночасно і безумовно надає такий же режим іншим країнам
- b. режим, який вимагає від країн недискримінаційного ставлення до імпортованих товарів, надаючи останнім не менш сприятливий режим ніж товарам національного виробництва
 - c. зовнішньоторговельний режим, коли одна країна надає іншій менш сприятливий режим доступу на свій ринок, наприклад, шляхом збільшення митних ставок на певний товар
 - d. все перераховане вище
- 4 «Умовний режим найбільшого сприяння», запроваджений США, в період з 1825 по 1860 передбачав:
- a. можливість поширення режиму на країни, з якими підписані подібні угоди, будь-яких нових пільг і поступок, але не автоматично, а тільки за умови надання ними еквівалентної компенсації
 - b. можливість поширення режиму на країни, з якими підписані подібні угоди, будь-яких нових пільг і поступок автоматично
 - c. можливість поширення режиму на країни, з якими підписані подібні угоди, будь-яких нових пільг і поступок, але не автоматично, а лише за умови сплати ними 10% від митної вартості товарів
 - d. пільги надаються не автоматично (безумовно), а під певним умовами
5. Логічним завершенням процесу формування сучасного типу режиму найбільшого сприяння стало:
- a. створення ССТ
 - b. підписання Генеральної угоди з тарифів і торгівлю 1947 року
 - c. створення міжнародного союзу з публікації митних тарифів
 - d. створення Всесвітньої митної організації

До теми 2
«Поняття та основи митної політики ЄС»

1. Предметом митного права ЄС є:
 - a. митні відносини ЄС
 - b. національні митні відносини
 - c. митні органи
 - d. митна справа

2. Зовнішній кордон Євросоюзу становлять:
 - a. кордони держав-членів з третіми державами
 - b. кордони заморських володінь держав-членів
 - c. морські кордони держав-членів
 - d. внутрішні кордони держав-членів

3. З перерахованого вільними митними зонами не є:
 - a. м. Глазго (Англія)
 - b. Канарські о-ва (Іспанія)
 - c. о. Мадейра (Португалія)
 - d. м. Копенгаген (Данія)

4. Повноваженнями Євросоюзу в галузі створення єдиного ринку є усунення:
 - a. митних бар'єрів
 - b. перешкод для імміграції
 - c. державного впливу на економіку
 - d. зовнішніх кордонів

5. Поняттям «особа» в Європейському митному праві не охоплюються
 - a. держави члени ЄС
 - b. об'єднання фізичних осіб, які не мають статусу юридичної особи
 - c. юридичні особи
 - d. фізичні особи

До теми 3
«Система джерел митного прав ЄС»

1. До установчих договорів відноситься:
 - a. Паризький договір про ЄОВС
 - b. Європейський податковий кодекс
 - c. Європейський митний кодекс
 - d. Договір про створення Північно-Атлантичного союзу

2. Маастрихтський договір закріплює:
 - a. склад і структуру Європейського союзу
 - b. режим водних просторів Євросоюзу
 - c. режим прольоту цивільних літаків над територією Євросоюзу
 - d. режим кордонів Євросоюзу

3. Нормативними актами Євросоюзу є:
 - a. регламенти, директиви
 - b. інструкції та накази
 - c. прецеденти та звичаї
 - d. закони, укази

4. Основні норми первинного права ЄС про конкуренцію містяться в _____ розділі Договору про ЄС:
 - a. 1
 - b. 2
 - c. 3
 - d. 4

5. Рамкові рішення Ради Євросоюзу – це:
 - a. типові акти-зразки для національного права держав-учасників
 - b. акти тлумачення установчих договорів
 - c. рішення про поділ компетенції між органами Євросоюзу
 - d. обмежувальні норми щодо митної та валютної політики

До теми 4
«Митне право ЄС і міжнародне право. ЄС як суб'єкт міжнародних митних відносин»

1. Юридичними джерелами міжнародного митного права є:
 - a. основні принципи сучасного міжнародного митного права
 - b. міжнародний звичай
 - c. міжнародний договір
 - d. внутрішнє законодавство держав
 - e. односторонні заяви держав

2. Міжнародна конвенція про взаємне адміністративне сприяння в запобіганні, розслідуванні та припиненні митних правопорушень носить скорочену назву:
 - a. Кіотська конвенція
 - b. Конвенція Найробі
 - c. Стамбульська конвенція
 - d. Конвенція про гармонізовану систему

3. Мета Стамбульської конвенції:
 - a. регулює питання контрабанди та інших митних правопорушень
 - b. спрощує процес тимчасового ввезення товарів через митниці країн учасників
 - c. гармонізує торгові документації
 - d. уніфікує систему кодування інформації

4. В якому році була підписана Марракешська угода про створення СОТ:
 - a. 1991
 - b. 1994
 - c. 1996
 - d. 1998

5. В якому році була підписана Генеральна угода з тарифів і торгівлі:
- a. 1941
 - b. 1947
 - c. 1953
 - d. 1958

До теми 5
«Митні платежі ЄС»

1. Цілями справляння митних зборів в ЄС не є:
- a. дискримінаційна політика
 - b. фіскальний інтерес
 - c. регулювання ринку
 - d. захист свого виробника
2. Ціна, яка сплачена або підлягає сплаті за товар, в митному праві ЄС розуміється:
- a. повна сума платежу за товар
 - b. повна сума + ПДВ
 - c. повна сума + всі податки
 - d. передоплата
3. Адвалорні мита фіксуються у вигляді:
- a. відсотка від вартості товару
 - b. відсотка від витрат на перевезення товару
 - c. якісних показників товару
 - d. ваговій частини товару
4. У систему власних коштів бюджету ЄС не входять:
- a. податки на тютюнові вироби та алкогольні напої
 - b. податки на платню персоналу ЄС
 - c. мита
 - d. компенсаційні платежі

До теми 6
«Правила походження та митна вартість товарів»

1. Імпортні та експортні мита, відповідно до митного права ЄС, не обчислюються на основі:
 - a. якості товарів
 - b. вартості товарів
 - c. походження товарів
 - d. митного тарифу і тарифної класифікації

3. При перетині кордону ЄС не стягуються:
 - a. податки з продажів
 - b. сільськогосподарські збори
 - c. демпінгові збори
 - d. податки з обороту

4. Ставка специфічної мита встановлюється в залежності від:
 - a. ваги товару
 - b. ступеня монополізації ринку даної продукції
 - c. країни імпортера товару
 - d. ціни товару

5. Митні декларації при перетині митного кордону ЄС можуть за формою бути:
 - a. будь-якими
 - b. тільки письмовими та нотаріально засвідченими
 - c. тільки усними
 - d. тільки письмовим

До теми 7
«Особливості митних операцій в ЄС»

1. Спрощена форма для письмової процедури подачі митних декларацій не може бути здійснена у вигляді:

- a. довідки про походження товару
 - b. ідентифікаційних даних
 - c. внесення в облікові записи
 - d. комерційного або адміністративного документа
2. Усна форма митного декларування застосовується для:
- a. товарів некомерційної природи
 - b. товарів, на які поширюються особливі митні формальності
 - c. товарів, заборонених або обмежених для ввезення (вивезення)
 - d. товарів, щодо яких може виникнути зобов'язання про повернення мит або інших зборів
3. Тарифна квота – це:
- a. тарифні заходи щодо окремих видів продукції
 - b. спосіб боротьби з контрабандою
 - c. обмеження собівартості товару
 - d. рівнозначне митного збору поняття
4. Митні пільги автоматично поширюються на товари:
- a. повернуті
 - b. оборонного характеру
 - c. спортивного призначення
 - d. підакцизні

***До теми 8
«Співробітництво ЄС та СОТ»***

1. Дії, необхідні для переходу до єдиного ринку, Біла книга ділить на три категорії, яка з нижчеперелічених є зайвою:
- a. усунення фізичних бар'єрів
 - b. усунення технічних бар'єрів
 - c. усунення екологічних бар'єрів
 - d. усунення фіскальних бар'єрів.

2. До характерних рис міжнародних митних відносин відносять:
 - a. носять приватно-правовий характер
 - b. складаються в процесі співпраці держав та інших суб'єктів міжнародного права з митних питань
 - c. глобалізація міжнародних митних відносин
 - d. зв'язок міжнародних митних відносин з міжнародними економічними відносинами

3. Зміст протекціоністської політики полягає в:
 - a. створенні умов для розвитку національної економіки шляхом штучного обмеження конкуренції з боку інших держав
 - b. завищені ставки ввізного мита
 - c. створення рівних умов для національних та іноземних товарів
 - d. застосування нетарифних заходів

4. Політика вільної торгівлі в своєму ідеальному варіанті ґрунтується на:
 - a. чотирьох базових свободах: вільному русі товарів, послуг, капіталів та людей
 - b. передбачає створення рівних умов для національних та іноземних товарів
 - c. застосування нетарифних заходів
 - d. зменшення ставок імпортного мита та ліквідації нетарифних обмежень

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Завдання № 1

Тема

Історія формування митних відносин на території Європи

(для денної та заочної форми навчання)

Зміст завдання самостійної роботи

1. Виникнення митної справи у стародавньому світі.
2. Розвиток торговельно-митних відносин в античних державах Північного Причорномор'я.
3. Формування митної справи в країнах Європи у контексті світової історії.
4. Поняття міжнародного митного співробітництва та його зв'язок з міжнародним митним правом.

Задачі, завдання або кейси для поточного контролю знань і вмінь здобувачів вищої освіти

1. Скласти таблицю передумов виникнення митних платежів і прообразів сучасних мит на території сучасної Європи. Позначити державу, часовий період і суб'єктів (хто стягував мита).
2. Письмово скласти порівняно-правовий аналіз формування митної справи на території Європи і сучасної України XV-XVIII ст.

Завдання № 2

Тема

Поняття та основи митної політики ЄС

(для денної та заочної форми навчання)

Зміст завдання самостійної роботи

1. Суб'єкти міжнародного митного права та права ЄС.
2. Митні союзи та зони вільної торгівлі.
3. Вільні економічні (митні) зони.
4. Поняття економічного суверенітету і основних функцій держави щодо його охорони в сучасній митній системі міждержавних відносин.
5. Тенденції здійснення митної політики в сучасній загальній системі держав.

Задачі, завдання або кейси для поточного контролю знань і вмінь здобувачів вищої освіти

1. Скласти таблицю вільних економічних зон на території Європи. Вказати країну, час створення, метод, вид і якими пільгами і поступками користуються суб'єкти тої чи іншої вільної економічної зони.
2. Провести порівняльно-правовий аналіз суб'єктів митного права ЄС, міжнародного митного права та міжнародних митних правовідносин. Визначити коло прав та обов'язків. Дати правову оцінку.

Завдання № 3

Тема

Система джерел митного прав ЄС

(для денної та заочної форми навчання)

Зміст завдання самостійної роботи

1. Проблеми застосування норм міжнародного митного права в ЄС.
2. Прецедентне право як джерело міжнародного митного права.

3. Основні джерела митного права ЄС.
4. Допоміжні джерела митного права ЄС.

Задачі, завдання або кейси для поточного контролю знань і вмінь здобувачів вищої освіти

1. Проаналізувати рішення Суду ЄС Case C-66/99. D. Wandel GmbH v Hauptzollamt Bremen [01.02.2001]. Письмово сформулювати основні позиції, проблематику та висновок по справі. Надати правову оцінку.
2. Проаналізувати рішення Суду ЄС Case C-371/99. Liberexim BV v Staatssecretaris van Financien [11.07.2002]. Письмово сформулювати основні позиції, проблематику та висновок по справі. Надати правову оцінку.
3. Проаналізувати рішення Суду ЄС Case C-337/01. Hamann International GmbH Spedition + Logistik v Hauptzollamt Hamburg-Stadt [12.02.2004]. Письмово сформулювати основні позиції, проблематику та висновок по справі. Надати правову оцінку.

Завдання № 4

Тема

**Митне право ЄС і міжнародне право.
ЄС як суб'єкт міжнародних митних відносин**
(для денної та заочної форми навчання)

Зміст завдання самостійної роботи

1. Міжнародний союз по публікації митних тарифів.
2. Конференція ООН по торгівлі та розвитку (ЮНКТАД).
3. Структура та керівні органи ВМО.
4. Контрольно-операційні митні функції з імплементації міжнародно-правових документів спеціалізованих установ ООН.
5. Діяльність ВМО с сфері боротьби з порушеннями митних правил (Конвенція Найробі).
6. Поняття правопорушень у галузі митної справи: адміністративні митні правопорушення, митні злочини.

7. Правоохоронна діяльність Всесвітньої митної організації.
8. Міжнародно-правова відповідальність в міжнародному митному праві.
9. Форми співробітництва і взаємодопомоги держав у боротьбі з контрабандою наркотичних засобів та психотропних речовин за Міжнародною конвенцією про взаємну адміністративну допомогу у відверненні, розслідуванні та припиненні порушень митного законодавства.

Задачі, завдання або кейси для поточного контролю знань і вмінь здобувачів вищої освіти

1. Проаналізувати текст конвенції Найробі. Виписати визначення «митне правопорушення», «контрабанда», «митне шахрайство». Дати правову оцінку в якій площині перетинаються дані поняття.
2. Знайти в мережі інтернет статистичні дані за результатами правоохоронної діяльності Всесвітньої митної організації. Скласти таблицю результатів за останні 10 років.

Завдання № 5

Тема

Митні платежі ЄС

(для денної та заочної форми навчання)

Зміст завдання самостійної роботи

1. Поняття демпінгу та його вплив на конкуренцію.
2. Фактори що сприяють демпінгу на зовнішніх ринках.
3. Основні види демпінгу.
4. Сутність та правова природа антидемпінгового мита.
5. Антидемпінгові процедури відповідно до правил ГАТТ/СОТ.
6. Економічні наслідки зловживання антидемпінговими заходами.

7. Добровільне обмеження експорту.
8. Ембарго.
9. Технічні бар'єри

Задачі, завдання або кейси для поточного контролю знань і вмінь здобувачів вищої освіти

1. Розрахуйте роздрібну ціну на імпортований товар «А» за таких умов:
Митна вартість одиниці товару, перерахована в євро за ринковим курсом 30:
Мито, 15%
Ставка акцизу, 35%
Ставка ПДВ, 20%
Додаткові Витрати по імпорту, що відносяться на витрати обігу, 70 центів
Вільна оптово-відпускна ціна без ПДВ, встановлена з урахуванням ситуації, що ціни на аналогічний товар, під впливом попиту, пропозиції та інших факторів, +0,25 євро
Величина торгової надбавки до вільної роздрібною ціни, 25%.
2. Декларується ввезений на митну територію ЄС товар – телефонні апарати. Митна вартість товару – 4800 євро. Ставка ввізного мита – 15%. Країна походження товару невідома. Обчислити ввізне мито.

Завдання № 6

Тема

Правила походження та митна вартість товарів

(для денної та заочної форми навчання)

Зміст завдання самостійної роботи

1. Митний статус товарів
2. Структура митних режимів і митних процедур

3. Приміщення товару під митну процедуру. Митна декларація
4. Класифікація митних процедур
5. Випуск у вільний обіг.
6. Транзит товарів в ЄС
7. Експорт
8. Митний склад
9. Переробка всередині митної території
10. Переробка за межами митної території
11. Переробка під митним контролем
12. Тимчасове ввезення.
13. Вільна зона і вільний склад.
14. Реекспорт товарів.
15. Знищення товару і відмова від товару.

Задачі, завдання або кейси для поточного контролю знань і вмінь здобувачів вищої освіти

1. З однієї і тієї ж країни ввозяться на митну територію ЄС повністю однакові автомобілі: комплектація, без пробігу тощо, придбані на одному і тому ж автозаводі, але у подальшому передбачається їх використовувати по-різному: перший покупець буде використовувати їх як таксі на своєї власної фірмі, другий - планує запропонувати автомобілі для роздрібного продажу. Чи можна вважати такі автомобілі ідентичними?
2. Наявні два промислових верстата певної моделі, вироблених на одному заводі. Один з цих верстатів проданий для ввезення на територію ЄС, другий проданий для ввезення в третю країну. Чи є зазначені верстати ідентичними товарами і чи можливо порівняння відомостей про продаж цих верстатів в рамках розглянутого методу?
3. Мобільні телефони однієї марки і моделі ввозяться на митну територію ЄС. Одна партія телефонів вироблена у Китаї, а інша – у США. Чи можуть такі товари вважатися ідентичними?

4. На 03.10.2015 р. подаються документи ввезеної партії труб, виготовленої з особливого пластику в США. Є відомості про митну вартість другої партії труб такою самою моделлю, вироблених в США, ввезених 01.07.2015 р. на територію ЄС. Чи можна вважати дані товари ідентичними?

Завдання № 7

Тема

Особливості митних операцій в ЄС

(для денної та заочної форми навчання)

Зміст завдання самостійної роботи

1. Митний борг і боржник. Розрахунок митної заборгованості.
2. Часове обмеження і порядок сплати суми боргу. Зникнення митного боргу.
3. Перегляд митної вартості.
4. Митні тяжби.
5. Митна декларація. Письмова декларація. Електронний вхід і вихід.
6. Спрощені митні процедури. Неповна декларація. Спрощена декларація.
7. Поняття особистості. Резиденція в Співтоваристві.
8. Митні представники. Пряме і непряме представництво.
9. Постачальник послуг.
10. Відповідальність декларанта та його представником.

Задачі, завдання або кейси для поточного контролю знань і вмінь здобувачів вищої освіти

1. Розрахувати митну вартість товару, що ввозиться в грудні 2015 року і оцінюється за методом «вирахування вартості», якщо: за попередні 3 місяці однорідний товар за ціною 750 у.о. за штуку був придбаний тільки один раз в ЄС, причому не залежною від декларанта фірмою; звичайна надбавка становить 20%; вартість транспор-

- тування і витрати з навантаження, розвантаження і перевантаження – 80 у.о.; сума мита, зборів і податків – 20 у.о.
2. Розрахувати митну вартість за методом «складання вартості», якщо:
- вартість матеріалів і витрат, понесених у зв'язку з виробництвом товару, становить 220 у.о.;
 - вартість транспортування до кордону – 80 у.о.;
 - вартість транспортування від кордону до місця обробки в ЄС – 30 у.о.;
 - витрати з навантаження, розвантаження і перевантаження – 40 у.о.;
 - вартість упаковки – 35 у.о.;
 - витрати зі страхування – 25 у.о.;
 - звичайна прибуток – 10%.

Завдання № 8

Тема

Співробітництво ЄС та СОТ

(для денної та заочної форми навчання)

Зміст завдання самостійної роботи

1. Положення ГАТТ щодо усунення дискримінації (РНС та Національний режим).
2. Правила ГАТТ щодо доступу на ринки.
3. Правила щодо нетарифних бар'єрів.
4. Правила щодо захисних заходів.
5. Особливості та традиційні переваги членства в Світовій Організації Торгівлі.

Задачі, завдання або кейси для поточного контролю знань і вмінь здобувачів вищої освіти

1. США та Австрія. Розрахувати величину експортної та імпорتنної квоти.

США		Австрія	
Розмір номінального ВВП США, млрд. доларів США		Розмір номінального ВВП США, млрд. доларів США	
рік	значення	рік	значення
2009	13938,9	2009	382,1
2010	14526,6	2010	377,4
2011	15060,0	2011	425,1
2012	15650,0	2012	391,5
2013	16720,0	2013	417,9
2014	17420,0	2014	436,1
Обсяг експорту США, млрд. доларів США		Обсяг експорту Австрії, млрд. доларів США	
рік	значення	рік	значення
2009	1069,0	2009	135,7
2010	1289,0	2010	147,5
2011	1497,0	2011	173,6
2012	1561,0	2012	160,1
2013	1592,0	2013	165,1
2014	1610,0	2014	164,4
Обсяг імпорту США, млрд. доларів США		Обсяг імпорту Австрії, млрд. доларів США	
рік	значення	рік	значення
2009	1575,0	2009	138,7
2010	1935,0	2010	151,8
2011	2236,0	2011	183,3
2012	2303,0	2012	163,2
2013	2295,0	2013	165,2
2014	2334,0	2014	166,5

Критерії оцінювання самостійної роботи

У відповідності до визначених критеріїв самостійна робота оцінюється за визначеною силабусом (робочою навчальною програмою) системою.

**БАНК ТЕСТІВ
ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗА ТЕМАМИ**

*До теми 1
«Історія формування митних відносин
на території Європи»*

1. Перші відомості про зовнішньоторговельні зв'язки у митних відносинах містяться в пам'ятках шостої династії в Давньому Єгипті:
 - a. на початку II тисячоліття до нашої ери
 - b. на початку III тисячоліття до нашої ери
 - c. на початку IV тисячоліття до нашої ери
 - d. на початку V тисячоліття до нашої ери

2. З IV ст. до н. е. в Причорномор'ї були встановлені мита, які становили в Греції 1/10 частину товарів на:
 - a. на ввезення товарів
 - b. на вивезення товарів
 - c. на транзит товарів
 - d. все перераховане вище

3. Які товари звільнялися від сплати мит в IV ст. до н. е. в Причорномор'ї:
 - a. хліб
 - b. вино
 - c. зброя
 - d. оливки

4. До меркантилістів відносять:
 - a. Ж. Боден
 - b. Д. Рікардо

- c. Т.Манн
 - d. Д. Х'юм
5. До класиків теорії міжнародної торгівлі відносять:
- a. Ж. Боден
 - b. Д. Рікардо
 - c. Т.Манн
 - d. Д. Х'юм
6. З метою досягнення позитивного результату у зовнішній торгівлі ранні меркантилісти вважали за доцільне наступне:
- a. встановлювати максимально високі ціни на експортовані товари
 - b. якомога більше обмежувати імпорт товарів
 - c. захоплювати зовнішні ринки завдяки дешевим товарам
 - d. не допускати вивозу з країни золота і срібла
7. З метою досягнення активного торгового балансу пізні меркантилісти рекомендували:
- a. захоплювати зовнішні ринки завдяки дешевим товарам
 - b. не допускати вивозу з країни золота і срібла
 - c. допускати обмежений імпорт товарів (крім предметів розкоші)
 - d. вивозити золото і срібло для здійснення вигідних торговельних операцій.
8. Основні функції митної політики:
- a. фіскальна
 - b. регулятивна
 - c. захисна
 - d. все перераховане вище

До теми 2
«Поняття та основи митної політики ЄС»

1. Митною територією ЄС є:
 - a. Республіка Сан-Марино
 - b. Гренландія
 - c. Гібралтар
 - d. Фарерські острови

2. З перерахованих форм державної допомоги приватним компаніям як суб'єктам митного права ЄС законними є:
 - a. прямі субвенції
 - b. державні гарантії за кредитами
 - c. пільгові умови кредитування
 - d. безповоротні гранди

3. Виконання бюджету ЄС покладено на:
 - a. Європейську Комісію
 - b. Економічний і соціальний комітет
 - c. комітет регіонів
 - d. європейський Рада

4. В структуру системи власних фінансових ресурсів ЄС не входять:
 - a. податки на нерухомість
 - b. процентні відрахування від ПДВ
 - c. мита
 - d. сільськогосподарські податки

До теми 3
«Система джерел митного права ЄС»

1. Система джерел митного права Європейського Співтовариства включає:
 - a. акти первинного права (установчі договори Європейських співтовариств і Європейського Союзу);

- b. акти вторинного права (нормативно-правові акти інститутів Співтовариства);
 - c. рішення Суду Європейських Співтовариств;
 - d. міжнародні договори Співтовариства і держав-членів; національні правові норми.
2. Принцип пропорційності Співтовариства означає юрисдикцію в межах:
- a. делегованих державами-членами
 - b. приватних домовленостей
 - c. встановлених Судом ЄС
 - d. визначених Союзом
3. Принцип субсидіарності Співтовариства означає:
- a. будь-яка приватна справа держави-члена - справа всього Союзу
 - b. часткова компетенція
 - c. будь-яка приватна справа держави-члена - спільна компетенція
 - d. будь-яка приватна справа держави-члена - його особиста справа
4. Судовими джерелами європейського права є:
- a. акти тлумачення
 - b. думки суддів
 - c. по вирішення заяв громадян
 - d. акти застосування
5. Митний кодекс ЄС набув чинності з:
- a. 1994 р
 - b. 1990 р
 - c. 1998 р
 - d. 1996 р
6. Митний кодекс ЄС складається з:
- a. дев'яти частин
 - b. десяти частин

- c. шести частин
- d. семи частин

7. Учасниками Паризького договору про ЄОВС 1952 р були _____ держав:
- a. шість
 - b. вісім
 - c. сім
 - d. п'ять

До теми 4
«Митне право ЄС і міжнародне право. ЄС як суб'єкт міжнародних митних відносин»

1. Першою міжнародною митною організацією є:
 - a. Конференція ООН з торгівлі та розвитку (ЮНКТАД - UNCTAD)
 - b. Всесвітня митна організація
 - c. Міжнародний союз для публікації митних тарифів
 - d. Всесвітня торгова організація

2. Для здійснення покладених на Міжнародне бюро функцій по перекладу та видання митних правил і тарифів країни зобов'язувалися щорічно надсилати в двох примірниках наступні документи:
 - a. національні митні закони і митний тариф;
 - b. постанови про внесення змін до національного митне законодавство та митні тарифи;
 - c. національні циркуляри, інструкції, правила митних установ щодо застосування тарифів або класифікації товарів;
 - d. текст міжнародних двосторонніх торгових договорів, міжнародних конвенцій і внутрішніх законів, що мають пряме відношення до чинним митним тарифами.

3. Міжнародний митний бюлетень видавався на таких мовах:
 - a. німецькою
 - b. російською
 - c. іспанською
 - d. польською

4. ЮНКТАД є:
 - a. постійним міжурядовим органом і координаційним центром Генеральної Асамблеї ООН у галузі торгівлі, фінансів, технологій, інвестицій і розвитку
 - b. тимчасовим міжурядовим органом і координаційним центром Генеральної Асамблеї ООН у галузі торгівлі, фінансів, технологій, інвестицій і розвитку
 - c. постійним урядовим органом і координаційним центром Генеральної Асамблеї ООН у галузі торгівлі, фінансів, технологій, інвестицій і розвитку
 - d. тимчасовим урядовим органом і координаційним центром Генеральної Асамблеї ООН у галузі торгівлі, фінансів, технологій, інвестицій і розвитку

5. Вищий керівний орган ЮНКТАД:
 - a. Рада
 - b. Конференція
 - c. Комітет
 - d. Комісія

6. ЮНКТАД проводить оперативну діяльність за такими основними програмним напрямом:
 - a. Глобалізація і стратегія в галузі розвитку
 - b. Міжнародна торгівля товарами, послугами та сировиною
 - c. Найменш розвинуті, що не мають виходу до морів і острівні країни
 - d. все перераховане вище

7. На підставі яких критеріїв було прийнято рішення про заснування шести робочих регіонів Всесвітньої митної організації:
 - a. робоча мова
 - b. географічна близькість
 - c. кількість населення
 - d. вже існуючий порядок регіональних структур інших міжнародних організацій

*До теми 5
«Митні платежі ЄС»*

1. У систему непрямого оподаткування в ЄС не входять:
 - a. податки з фізичних осіб
 - b. мита
 - c. індивідуальні акцизи
 - d. ПДВ
2. До сільськогосподарських податків ЄС не відноситься податок на:
 - a. алкогольну і спиртовмісну продукцію
 - b. цукор
 - c. глюкозу
 - d. експортовані сільгосппродукти
3. Податок на додану вартість в ЄС стягується з товару за місцем країни:
 - a. куди він ввезений
 - b. посередника
 - c. виробника
 - d. звідки він вивезений
4. Податок на додану вартість є податком з:
 - a. обороту
 - b. цінних паперів
 - c. процентної ставки по кредиту
 - d. прибутку

5. Відрахування в бюджет ЄС державами-членами відсотка від ПДВ здійснюється в розмірі до:
 - a. 1,4%
 - b. 3%
 - c. 1%
 - d. 2%

6. Способами боротьби з демпінгом (несправедливою практикою міжнародної торгівлі) не є:
 - a. акцизні збори
 - b. компенсаційні виплати
 - c. компенсаційні мита
 - d. антидемпінгові мита

До теми 6

«Правила походження та митна вартість товарів»

1. Видами митного режиму «транзит» не є транзит:
 - a. акцизний
 - b. комерційний
 - c. внутрішній
 - d. зовнішній

2. З перерахованих видів товарів переробці на митній території ЄС не підлягають товари:
 - a. мають статус товарів Співтовариства
 - b. раніше вивезені з Співтовариств
 - c. компенсуючі
 - d. що не мають статусу товарів Співтовариства

3. Під сприятливим митним режимом необхідно розуміти:
 - a) зниження або скасування квот
 - b) заміну квот іншими заходами митного впливу
 - c) тільки скасування квот
 - d) тільки зниження квот

4. Митною процедурою, прийнятою в ЄС, не є:
 - a. вільна реалізація товару
 - b. транзит товару

- c. переробка за межами митної території
 - d. переробка всередині митної території
5. Митним режимом, існуючим в ЄС, не є:
- a. пролонгація
 - b. відмова від товарів
 - c. знищення товару
 - d. реекспорт

До теми 7
«Особливості митних операцій в ЄС»

1. У систему митних формальностей ЄС не входить:
- a. пред'явлення сертифікатів якості на товар
 - b. декларування та розвантаження
 - c. тимчасове зберігання
 - d. пред'явлення товарів митниці
2. При ввезенні підакцизного товару з однієї країни ЄС в іншу акцизний збір:
- a. не стягується
 - b. не стягується, якщо вартість товару менше 700 євро
 - c. стягується, якщо вартість товару перевищує 1000 євро
 - d. стягується
3. Мита можуть накладатися:
- a. на імпорт і на експорт
 - b. на всі форми економічних відносин в прикордонній зоні
 - c. тільки на експорт
 - d. тільки на імпорт
3. Предмет податкового права ЄС не становлять:
- a. акцизи
 - b. протекціоністські мита
 - c. компенсаційні збори
 - d. антидемпінгові мита

4. Безумовні виключення в європейському праві конкуренції – це:
 - a. види державної допомоги, не сумісні з принципами «спільного ринку»
 - b. виключення з переліку сфер монополістичної діяльності
 - c. способи боротьби з нерівним становищем учасників цивільного обороту
 - d. види державної допомоги, сумісні з принципами «спільного ринку»

До теми 8
«Співробітництво ЄС та СОТ»

1. У разі подання скарги на рішення митного органу ЄС до суду дане рішення:
 - a. автоматично призупиняється
 - b. продовжує виконуватися з винятками, що стосуються істоти скарги
 - c. продовжує виконуватися в звичайному порядку
 - d. тільки по призупиняється рішенням суду
2. Суб'єктами міжнародних митних правовідносин є:
 - a. суверенні держави
 - b. міжнародні організації
 - c. юридичні особи
 - d. фізичні особи
3. Генеральній раді підзвітні наступні ради, кожна з яких займається своєю сферою торгівлі:
 - a. Рада з торгівлі товарами
 - b. Рада з торгівлі послугами
 - c. Рада з торговельних аспектів прав інтелектуальної власності
 - d. Рада з питань найменш розвинених країн

ПИТАННЯ, ЗАДАЧІ, ЗАВДАННЯ АБО KEYСИ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ І ВМІНЬ СТУДЕНТІВ

(для денної та заочної форми навчання)

ПИТАННЯ

1. Митна справа в Європі у середні століття.
2. Перші теорії міжнародної торгівлі:
 - а) меркантилізм
 - б) класичні теорії міжнародної торгівлі.
3. Етапи розвитку режима найбільшого сприяння то роль країн Європи у формуванні міжнародної митної політики.
4. Митне право ЄС: проблеми і специфіка розвитку.
5. Історія створення митного союзу в Європейському Союзі.
6. Функції та форми митної політики ЄС.
7. Поняття, зміст та сутність митного права ЄС.
8. Суб'єкти митного права ЄС.
9. Система митного права ЄС.
10. Поняття митного союзу.
11. Митна територія та митний кордон ЄС.
12. Поняття та основні джерела митного права ЄС.
13. Акти первинного права (установчі договори Європейських співтовариств і Європейського Союзу).
14. Акти вторинного права (нормативно-правові акти інститутів ЄС).
15. Рішення Суду Європейських співтовариств.
16. Міжнародні договори Співтовариств і держав-членів.
17. Єдиний (Модернізований) митний кодекс ЄС 2013 року – перехід на наднаціональну єдину митну систему.

18. Принципи як джерела митного права ЄС.
19. Всесвітня митна організація та її діяльність щодо врегулювання міжнародних митних відносин:
 - а) Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур 1975 року (Киотська конвенція)
 - б) Стамбульська конвенція про тимчасове ввезення 1993 року
 - в) Міжнародна конвенція про Гармонізовану систему опису та кодування товарів 1987.
20. Європейська економічна комісія ООН та розробка угод в митній сфері.
21. ГАТТ-1947 та багатосторонні раунди торговельних переговорів. Створення СОТ.
22. Мита в ЄС. Класифікація митних зборів.
23. Загальний митний тариф.
24. Податки з обороту і акцизи.
25. Спеціальні митні збори:
 - а) антидемпінгові заходи і процедура їх введення. Регламент Ради (ЄС) N 1225/2009 Про захист від демпінгового імпорту з країн, які не є членами Європейського Співтовариства. Антидемпінгова Угода СОТ.
 - б) компенсаційні мита і правила застосування. Регламент Ради (ЄС) № 597/2009 про захист від субсидованого імпорту з держав, що не є членами Європейського Співтовариства. Угода СОТ про субсидії і компенсаційні заходи.
 - в) захисні заходи. Регламент Ради (ЄС) № 260/2009 про спільні правила ввезення. Регламент Ради (ЄС) № 625/2009 про спільні правила щодо імпорту з окремих третіх країн. Угода СОТ про захисні заходи.
26. Інтегрований тариф ЄС
27. Загальні правила походження товарів. Методи для визначення походження товарів.
28. Непреференційне походження товарів.
29. Преференційне походження товарів.
30. Митна вартість товару:

- а) Метод “ціни угоди”
 - б) Резервні методи визначення митної вартості
31. Основні вимоги законодавства ЄС до безпеки та якості товарів
 32. Реєстр EORI (Реєстрація та ідентифікація господарюючого суб'єкта).
 33. Єдиний адміністративний документ (SAD).
 34. Митний борг (Розділ III Єдиного митного кодексу ЄС “Митний Борг і Гарантії”)
 35. Карнет TIR (Transports Internationaux Routiers, International Road Transport) та її альтернативи.
 36. Карнет АТА.
 37. Торгова політика ЄС та СОТ.
 38. Завдання та компетенція СОТ щодо торгівлі товарами.
 39. Керівні органи СОТ.
 40. Механізм огляду торгівельної політики СОТ.
 41. Механізм врегулювання суперечок СОТ.
 42. Виникнення митної справи в стародавньому світі.
 43. Розвиток торговельно-митних відносин в античних державах Північного Причорномор'я.
 44. Формування митної справи в країнах Європи у контексті світової історії.
 45. Поняття міжнародного митного співробітництва та його зв'язок з міжнародним митним правом.
 46. Суб'єкти міжнародного митного права та права ЄС.
 47. Митні союзи та зони вільної торгівлі.
 48. Вільні економічні (митні) зони.
 49. Поняття економічного суверенітету і основних функцій держави щодо його охорони в сучасній митній системі міждержавних відносин.
 50. Тенденції здійснення митної політики в сучасній загальній системі держав.
 51. Проблеми застосування норм міжнародного митного права в ЄС.
 52. Прецедентне право як джерело міжнародного митного права.

53. Основні джерела митного права ЄС.
54. Допоміжні джерела митного права ЄС.
55. Міжнародний союз по публікації митних тарифів.
56. Конференція ООН по торгівлі та розвитку (ЮНКТАД).
57. Структура та керівні органи ВМО.
58. Контрольно-операційні митні функції з імплементації міжнародно-правових документів спеціалізованих установ Організації Об'єднаних Націй.
59. Діяльність ВМО с сфері боротьби з порушеннями митних правил (Конвенція Найроби).
60. Поняття правопорушень у галузі митної справи: адміністративні митні правопорушення, митні злочини.
61. Правоохоронна діяльність Всесвітньої митної організації.
62. Міжнародно-правова відповідальність в міжнародному митному праві.
63. Форми співробітництва і взаємодопомоги держав у боротьбі з контрабандою наркотичних засобів та психотропних речовин за Міжнародною конвенцією про взаємну адміністративну допомогу у відверненні, розслідуванні та припиненні порушень митного законодавства.
64. Поняття демпінгу та його вплив на конкуренцію.
65. Фактори що сприяють демпінгу на зовнішніх ринках.
66. Основні види демпінгу.
67. Сутність та правова природа антидемпінгового мита.
68. Антидемпінгові процедури відповідно до правил ГАТТ/СОТ.
69. Економічні наслідки зловживання антидемпінговими заходами.
70. Добровільне обмеження експорту.
71. Ембарго.
72. Технічні бар'єри
73. Митний статус товарів
74. Структура митних режимів і митних процедур

75. Приміщення товару під митну процедуру. Митна декларація
76. Класифікація митних процедур
77. Випуск у вільний обіг.
78. Транзит товарів в ЄС
79. Експорт
80. Митний склад
81. Переробка всередині митної території
82. Переробка за межами митної території
83. Переробка під митним контролем
84. Тимчасове ввезення.
85. Вільна зона і вільний склад.
86. Реекспорт товарів.
87. Знищення товару і відмова від товару.
88. Митний борг і боржник. Розрахунок митної заборгованості.
89. Часове обмеження і порядок сплати суми боргу. Зникнення митного боргу.
90. Перегляд митної вартості.
91. Митні тяжби.
92. Митна декларація. Письмова декларація. Електронний вхід і вихід.
93. Спрощені митні процедури. Неповна декларація. Спрощена декларація.
94. Поняття особистості. Резиденція в Співтоваристві.
95. Митні представники. Пряме і непряме представництво.
96. Постачальник послуг.
97. Відповідальність декларанта та його представником.
98. Положення ГАТТ щодо усунення дискримінації (РНС та Національний режим).
99. Правила ГАТТ щодо доступу на ринки.
100. Правила щодо нетарифних бар'єрів.
101. Правила щодо захисних заходів.
102. Особливості та традиційні переваги членства в Світовій Організації Торгівлі.

Перелік нормативної довідкової літератури, використання якої дозволяється під час підсумкового контролю

1. Домовленість про правила і процедури врегулювання спорів. *Офіційний вісник України*. 2010. № 84. Ст. 2989.
2. Конвенція про тимчасове ввезення, 1990. *Офіційний вісник України*. 2004. № 36. Ст. 2445.
3. Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур (Кіотська конвенція). Редакція 1999 р. *Офіційний вісник України*. 2011. № 71. Ст. 2711.
4. Commission Delegated Regulation (EU) 2016/341, of 17 December 2015 supplementing Regulation (EU) No 952/2013 of the European Parliament and of the Council as regards transitional rules for certain provisions of the Union Customs Code where the relevant electronic systems are not yet operational and amending Delegated Regulation (EU) 2015/2446. («TDA»)
5. Commission Delegated Regulation (EU) No. 2015/2446, of 28 July 2015 July 1993 supplementing Regulation (EU) No 952/2013 of the European Parliament and of the Council as regards detailed rules concerning certain provisions of the Union Customs Code. («DA»)
6. Commission Implementing Regulation (EU) 2015/2447, of 24 November 2015 laying down detailed rules for implementing certain provisions of Regulation (EU) No 952/2013 of the European Parliament and of the Council laying down the Union Customs Code. («IA»)

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІСЛЯАТЕСТАЦІЙНОГО МОНІТОРИНГУ НАБУТИХ ЗНАНЬ І ВМІНЬ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(для денної та заочної форми навчання)

ПИТАННЯ

1. Митна справа в Європі у середні століття.
2. Перші теорії міжнародної торгівлі:
 - а) меркантилізм
 - б) класичні теорії міжнародної торгівлі.
3. Етапи розвитку режиму найбільшого сприяння то роль країн Європи у формуванні міжнародної митної політики.
4. Митне право ЄС: проблеми і специфіка розвитку.
5. Історія створення митного союзу в Європейському Союзі.
6. Функції та форми митної політики ЄС.
7. Поняття, зміст та сутність митного права ЄС.
8. Суб'єкти митного права ЄС.
9. Система митного права ЄС.
10. Поняття митного союзу.
11. Митна територія та митний кордон ЄС.
12. Поняття та основні джерела митного права ЄС.
13. Акти первинного права (установчі договори Європейських співтовариств і Європейського Союзу).
14. Акти вторинного права (нормативно-правові акти інститутів ЄС).
15. Рішення Суду Європейських співтовариств.
16. Міжнародні договори Співтовариств і держав-членів.

17. Єдиний (Модернізований) митний кодекс ЄС 2013 року - перехід на наднаціональну єдину митну систему.
18. Принципи як джерела митного права ЄС.
19. Всесвітня митна організація та її діяльність щодо врегулювання міжнародних митних відносин:
 - а) Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур 1975 року (Кіотська конвенція)
 - б) Стамбульська конвенція про тимчасове ввезення 1993 року
 - в) Міжнародна конвенція про Гармонізовану систему опису та кодування товарів 1987.
20. Європейська економічна комісія ООН та розробка угод в митній сфері.
21. ГАТТ-1947 та багатосторонні раунди торговельних переговорів. Створення СОТ.
22. Мита в ЄС. Класифікація митних зборів.
23. Загальний митний тариф.
24. Податки з обороту і акцизи.
25. Спеціальні митні збори:
 - а) антидемпінгові заходи і процедура їх введення. Регламент Ради (ЄС) N 1225/2009 Про захист від демпінгового імпорту з країн, які не є членами Європейського Співтовариства. Антидемпінгова Угода СОТ.
 - б) компенсаційні мита і правила застосування. Регламент Ради (ЄС) № 597/2009 про захист від субсидованого імпорту з держав, що не є членами Європейського Співтовариства. Угода СОТ про субсидії і компенсаційні заходи.
 - в) захисні заходи. Регламент Ради (ЄС) № 260/2009 про спільні правила ввезення. Регламент Ради (ЄС) № 625/2009 про спільні правила щодо імпорту з окремих третіх країн. Угода СОТ про захисні заходи.
26. Інтегрований тариф ЄС
27. Загальні правила походження товарів. Методи для визначення походження товарів.
28. Непреференційне походження товарів.

29. Преференційне походження товарів.
30. Митна вартість товару:
 - а) Метод “ціни угоди”
 - б) Резервні методи визначення митної вартості
31. Основні вимоги законодавства ЄС до безпеки та якості товарів
32. Реєстр EORI (Реєстрація та ідентифікація господарюючого суб'єкта).
33. Єдиний адміністративний документ (SAD).
34. Митний борг (Розділ III Єдиного митного кодексу ЄС “Митний Борг і Гарантії”)
35. Карнет TIR (Transports Internationaux Routiers, International Road Transport) та її альтернативи.
36. Карнет АТА.
37. Торгова політика ЄС та СОТ.
38. Завдання та компетенція СОТ щодо торгівлі товарами.
39. Керівні органи СОТ.
40. Механізм огляду торгівельної політики СОТ.
41. Механізм врегулювання спорів СОТ.

Навчальне видання

**КАРПЕНКО Ганна Леонідівна,
КОВАЛЬ Наталя Олексіївна,
ПАНФІЛОВА Ольга Євгенівна**

МИТНЕ ПРАВО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Навчально-методичний посібник

Освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
в Національному університеті «Одеська юридична академія» галузі
знань – 08 «Право», 29 «Міжнародні відносини»
спеціальності – 081 «Право», 293 «Міжнародне право»

Підписано до друку 25.12.2020 р.
Формат 60х84/16. Ум-друк. арк. 6,86.
Наклад 100 прим. Зам. № 2108-04.

Видано і віддруковано в ПП «Фенікс»
(Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 1044 від 17.09.02).
Україна, м. Одеса, 65009, вул. Зоопаркова, 25.
Тел. +38 050 7775901 +38 048 7959160
e-mail: fenix-izd@ukr.net
www.feniksbooks.com